

An Maayo Na Barita Manungod Kan JESU-CRISTO Na Ginsurat Ni JUAN

PAARAM

Ginsurat ini na libro san usad san mga disipulos ni Jesu-Cristo na an ngaran Juan pakatapos na san pakapatay kag pagkabuhay gihapon ni Jesus. An katuyuan sani na pagsurat amo na mapamatuudan na si Jesu-Cristo amo man gayod an Anak san Dios. An mga parte sani na libro amo ini:

An pagpakilala kan Jesu-Cristo *1:1-18*

An mga una na disipulos ni Jesus *1:19-4:54*

An mga katukduan sa Galilea *5:1-10:42*

An pagbuhay kan Lazaro hali sa kamatayon *11:1-57*

An mga urhi na katukduan ni Jesus *12:1-17:26*

An pagkapatay kag pagkabuhay gihapon ni Jesus *18:1-21:25*

An Pagpakilala Kan Jesu-Cristo

1 ¹ Antes pa ngani ginlalang san Dios an kinab-an, igwa na'n ginatawag na Surmaton. Ini na Surmaton kaupod niya kag an Surmaton amo an Dios. ² Magkaupod sinda sa katuna-tunai pa, ³ kag paagi sa iya ginlalang san Dios an tanan. Wara gayod sin nahimo na dili paagi sa iya. ⁴ Siya an ginhalinan san buhay kag an buhay niya nagin kapaw-an sa katawuhan. ⁵ Ina man na kapaw-an nagabanaag sa kaduluman kag wara gayod ina kayaha sani.

⁶Niyan, igwa'n sinugo na tawo an Dios na an ngaran Juan. ⁷An katuyuan sani amo an pagpamatuod manungod sadto'n kapaw-an agod paagi sa iya magtuod sana an tanan. ⁸Dili siya an kapaw-an kundi an magapamatuod sani, ⁹kay sadto nagapakadi sa kinab-an an matuod na kapaw-an na nagapabanaag sa mga isip san tanan na katawuhan.

¹⁰Dati adi na siya sa kinab-an kag bisan ngani ginlalang ini paagi sa iya, dili siya kilala san mga tawo sa kinab-an. ¹¹Nagkadto siya sa iya sadiri na lugar pero wara siya pag-akua san iya mga kalahi. ¹²Pero sadto'n mga nag-ako kag nagtuod sa iya ginhatagan niya'n otoridad na magin mga anak san Dios. ¹³Ini sinda nagin mga anak san Dios dili hali sa pagpakatawo, ni sa lawasnon na kaila, ni sa pagbuot san tawo kundi sa pagbuot san Dios mismo.

¹⁴Niyan, idto'n ginatawag na Surmaton nagin tawo kag nag-istar kaupod namon. Mabuot gayod siya kag kamatuudan an pirme niya ginasurmaton. Nakita man namon an gloria san iya pagkadios. Amo ini an gloria san bugtong na anak san Ama.

¹⁵Amo siya an ginpamatuudan ni Juan san magpanawagan, "Amo ini na tawo an ginasabi ko san ginsurmaton ko na siya na maabot kasunod ko mas labaw ki sa akon, tungod na ada na siya sa katuna-tunai pa antes ngani ako gin-anak." ¹⁶Niyan, paagi sa dako niya na pagkamuot, nakabaton man kita tanan sin sunod-sunod na mga bendisyon. ¹⁷An Kasuguan san Dios nakaabot sa aton paagi kan Moises pero an grasya kag kamatuudan san Dios paagi kan Jesu-Cristo. ¹⁸Wara pa gayod sin nakakita san Dios kundi an bugtong na anak na Dios man. Siya na palangga san Ama amo man an nagpakilala san Dios mismo.

An Mensahe Ni Juan Na Parabunyang
(Mateo 3:1-12; Marcos 1:1-8; Lucas 3:15-17)

¹⁹San nagsugo an mga namumuno san mga Judio sin mga padi kag mga Levita hali sa Jerusalem agod hungaon si Juan kun sin-o siya, amo ini an pagsabat niya. ²⁰"Dili ako an Cristo na gintuga san Dios," an hayagan niya na pagsumat.

²¹Tapos naghunga sinda sa iya, "Sin-o ka man gali? Ikaw ba si Elias?" Nagsabat siya, "Dili ako."

"Nano, ikaw an propeta na gintuga san Dios?" hunga naman ninda. "Dili," an ginsabat niya.

²²Ginhunga gihapon siya ninda, "Sin-o ka man gayod? Sabata kami agod masabi namon sadto'n nagsugo sa amon. Nano'n masabi mo manungod sa imo sadiri?"

²³Didi siya nagpahayag paagi sa mga surmaton san propeta na si Isaias, "Ako an nagapanawagan sa disyerto, 'Tadunga an agihan san Ginoo.'"

²⁴Niyan, ini na mga tawo an sinugo san mga Pariseo ²⁵kag nagpadayon sinda paghunga sa iya, “Nano kay nagapangbunyang ka kun dili ka man gali an Cristo, ni si Elias, ni an propeta?”

²⁶Nagpahayag gihapon si Juan sa inda, “Nagabunyang ako sin tubig pero may usad sa iyo na dili niyo nakikilala. ²⁷Nagapakadi siya kasunod ko, kay mas labaw pa siya sa akon, dili ako angay bisan maghubad san sintas san iya sandalyas.”

²⁸Nangyari ini sa Betania sa unhan san suba san Jordan kun diin siya nagapangbunyang.

An Kordero San Dios

²⁹San sunod na adlaw pakakita kan Jesus na nagatulos, nagsabi si Juan, “Kitaa, adi an kordero san Dios na magahali san mga sala san katawuhan sa kinab-an. ³⁰Amo na ini an tawo na ginaparasabi ko: usad na tawo na maabot kasunod ko na mas labaw sa akon kay ada na siya sa katuna-tunai pa antes ngani ako gin-anak. ³¹Dili ko siya kilala sadto pero siya an dahilan kun nano kay ginpakadi ako sa pagbunyang sin tubig agod ipakilala siya sa aton na mga taga-Israel.”

³²Amo ini an ginpahayag pa ni Juan, “Nakita ko na nagalusad an Espirito hali sa langit nagapaitura baga'n salampati kag nagpabilin sa iya. ³³Dili ko pa gihapon siya kilala sadto pero ginsabihan ako san nagsugo sa akon na magbunyang na magsabi, ‘An tawo na makita mo na lusadan san Espirito kag pirmehan sani, amo na ina an magapambunyang paagi sa paghatag san Espirito Santo.’” ³⁴Tapos nagpadayon pa si Juan, “Nakita ko man gayod ini kag ginapamatuudan ko sa iyo na siya an Anak san Dios.”

An Primero Na Mga Disipulos Ni Jesus

³⁵Pagkasunod na adlaw adto man gihapon si Juan. May kaupod siya'n duha na disipulos. ³⁶Nagsabi si Juan san makita niya na nagalabay si Jesus, “Kitaa! Siya an kordero san Dios.”

³⁷Pakabati sani sumunod kan Jesus an duha na disipulos. ³⁸Paglingi ni Jesus nakita sinda na nagasunod kag ginhunga, “Nano an gusto niyo?”

Nagsabat sinda, “Rabi, (na an gusto sabihon, Maestro) diin ka nagaistar?”

³⁹“Kadi kamo kag kitaa,” an sabat ni Jesus.

Kaya nag-upod sinda kag nakita kun diin man gayod siya nagaistar. Kay maalas kwatro na an hapon, nagpabilin sinda kaupod niya sadto na adlaw.

⁴⁰Usad sani na duha na nagsunod kan Jesus pakabati san ginsabi ni Juan amo si Andres na kamanghod ni Simon Pedro. ⁴¹Ginhanap dayon niya an iya kamanghod kag sinabihan, “Naagihan na namon an Mesias (na an gusto sabihon, Cristo).” ⁴²Pakatapos, gin-upod niya siya kan Jesus.

Tinurok si Pedro ni Jesus kag sinabihan, “Ah, ikaw gali si Simon na anak ni Juan. Pagangaranan ka sin Cefas,” (ini pareho san ngaran na Pedro na an gusto sabihon, “bato”).

Ginaupod Ni Jesus Si Felipe Kag Si Nataniel

⁴³Pagkasunod na adlaw nakaisip pagkadto si Jesus sa Galilea. Didto pakahanap kan Felipe sinabihan niya, “Mag-upod ka sa akon.” ⁴⁴Ini si Felipe taga-Betsaida kag kahalungsod ninda Andres kag Pedro. ⁴⁵Tapos pakahanap naman ni Felipe kan Nataniel sinumatan, “Nataniel, naagihan na namon siya na ginsurat ni Moises sa libro na may Kasuguan kag ginsurat man san mga propeta. Siya si Jesus an anak ni Jose na taga-Nazaret.”

⁴⁶“Taga-Nazaret? Nano, may maayo pa na nagahali sana na lugar?” an hunga ni Nataniel.

“Kadi baya kag kitaa,” an sabat naman ni Felipe.

⁴⁷Pakakita ni Jesus na nagatulos si Nataniel, nagsabi siya, “Kitaa siya na tunay na Israelita kay wara’n kabuwaan sa iya.”

⁴⁸“Pan-o ka nakaaram sa akon?” an hunga ni Nataniel.

Nagsabat si Jesus, “San adto ka pa sa tungod san kahoy na higera, nakita ta ikaw antes ka gintawag ni Felipe.”

⁴⁹An sabat ni Nataniel, “Maestro, ikaw an Anak san Dios! Ikaw an hadi san Israel!”

⁵⁰Naghunga naman si Jesus, “Nano, nagtuod ka lang mili kay nagsabi ako na nakita ta ikaw san adto ka pa sa tungod san kahoy na higera? Mas labaw pa sana na mga bagay an makikita mo.” ⁵¹Tapos nagpadayon pa siya, “Matuod gayod na makikita niyo an pag-abri san langit kag an mga anghel san Dios nagasarakat-lusad pakadi sa akon na Anak San Tawo.”

An Kasal Sa Cana

2 ¹Pag-ikatulo ka adlaw nagkaigwa sin kasalan sa Cana didto sa Galilea. Adto na an iloy ni Jesus, ²kag imbitado man sani na kasalan sinda Jesus kag san iya mga disipulos. ³San maubusan san bino sinabihan si Jesus san iya iloy, “Wara na sinda’n bino.”

⁴Ginsabat naman niya ini, “Ayaw ako pag-idamay kay dili ko pa panahon.”

⁵Pero sinabihan san iya iloy an mga suruguon, “Himua niyo an isugo niya sa iyo.”

⁶Niyan, igwa didto’n unom na tapayan san tubig para paghugas susog sa nakaugalian na san mga Judio. An kada usad sani sulod sin 20 pa 30 ka galon.

⁷Tapos sinabihan ni Jesus an mga suruguon, “Pun-a niyo’n tubig ina na mga tapayan.” Kaya pinuno man gayod ninda.

⁸“O, hala, pagtabo na kamo kag darhi an nagapamahala sani na ponsya,” an sabi niya sa inda. Kaya dinarhan ninda. ⁹Niyan, aram san mga suruguon na hali sa tubig idto’n bino pero dili ina aram san nagapamahala. Kaya pakatimtimi niya sana na tubig na nagin bino, tinawag niya an kinasal na lalaki, ¹⁰tapos sinabihan niya, “Kadamuan, an una na ginasirbihan maayo na bino kag ginatago anay an maluya na klase’n irimnon hasta na damo na’n nainom an mga bisita, pero kamo, gintigana an maayo na bino hasta niyan.”

¹¹Ini na ginhimo ni Jesus sa Cana san Galilea amo an tuna san iya mga milagro. Didto ginpakita niya an iya gloryoso na gahom kaya an mga disipulos nagturuod sa iya.

¹²Pakatapos sani, naglugsad si Jesus sa Capernaum kaupod an iya iloy, an iya mga kamaranghod kag mga disipulos. Didto nag-istar sinda sin pira lang ka adlaw.

Nagkadto Si Jesus Sa Templo

(Mateo 21:12-13; Marcos 11:15-17; Lucas 19:45-46)

¹³San mapaskwa na san mga Judio, nagsagka si Jesus sa Jerusalem.

¹⁴Didto sa templo nakita niya an mga tawo na nagabaraligya’n baka, karnero, mga salampati kag san mga parabalyo’n kwarta na sibot sa inda negosyo. ¹⁵Pakahimo ni Jesus sin latigo na pisi, gin-abog sinda tanan sa templo hasta an mga baka kag mga karnero. An mga sinsilyo san mga parabalyo’n kwarta binu-bo man niya kag tinumba an inda mga lamesa.

¹⁶Tapos gin-uritan ni Jesus an mga parabaligya’n salampati, “Halia niyo ini didi! Ayaw paghimua na merkado an balay san akon Ama.” ¹⁷Didi nadumduman san iya mga disipulos an nasurat sa Banal Na Kasuratan: “O, Dios Ama, baga’n kalayo na mapatay sa akon an pagmalasakit sa imo balay.”^a

¹⁸Tapos nagpakiaman an mga namumuno san mga Judio kag naghunga, “Nano an ikapakita mo sa amon na tanda na may poder ka na himuon ini?”

¹⁹Nagsabat si Jesus, “Kun rubaon niyo ini na templo, titindugon ko gihapon sa sulod san tulo ka adlaw.”

²⁰Ginsabihan naman siya san mga Judio, “Tulo la ka adlaw! Nano na! 46 anyos gintrabaho ini na templo. Nano, matitindog mo ada ini sa sulod la sin tulo ka adlaw?” ²¹Pero an ginasurmaton ni Jesus na templo amo an iya lawas. ²²Kaya san pagkabuhay gihapon niya, an iya mga disipulos nakadumdom na ginsabi niya ini kaya man ngani nagturuod sinda sa Banal Na Kasuratan kag san mga surmaton na iya ginsabi.

Aram Ni Jesus An Tanan Na Mga Katawuhan

²³Myintras si Jesus adto sa Jerusalem para sa paskwa damo an nagtuo sa iya pakakita san mga milagro na iya ginhimo. ²⁴Pero wara

^a 2:17 Kitaa sa Salmo 61:9.

ginpaniwala ni Jesus an iya sadiri sa inda kay aram gayod niya an tanan manungod san mga tawo. ²⁵Dili na kinahanglan na tukduan pa siya manungod sa inda kay siya mismo maaram na san tagipusuon san tawo.

An Pagbisita Ni Nicodemo Kan Jesus

3 ¹Igwa'n Pariseo na an ngaran Nicodemo. Usad siya na namumuno san mga Judio. ²Usad sin gab-i nagkadto siya kan Jesus kag naghunga, "Maestro, aram namon na maestro ka na hali sa Dios dahilan na wara'n makahimo sani na mga milagro na ginaparahimo mo kun wara dida sa iya an Dios."

³Nagsabat si Jesus, "Matuod gayod na kun may tawo na dili ianak otro para sa Dios dili siya magin sakop sani."

⁴Pero naghunga si Nicodemo, "Pan-o ianak gihapon an gurang na? Nano, makabalik pa siya sa tiyan san iya iloy kag ianak gihapon?"

⁵Nagsabat naman si Jesus, "Matuod gayod na an dili ianak gihapon paagi sa tubig kag Espirito dili makasulod sa kahadian san Dios. ⁶An gin-anak sa tawo may buhay na pagkatawo kag an gin-anak gihapon sa Espirito san Dios may buhay na pagkadios hali naman sana na Espirito. ⁷Ayaw pagngalas na ginsabihan ko ikaw na dapat ianak otro kamo tanan. ⁸Halimbawa, nagapakadto an hangin kun hain sani gusto kag bisan nababatan an hagunos dili mo aram kun diin hali o kun diin makadto. Baga'n sugad man sana an paghimo san Espirito sa gin-anak niya."

⁹Nalisang si Nicodemo kaya naghunga gihapon, "Pan-o ina mangyari?"

¹⁰Ginsabat siya ni Jesus, "Bantog ka na maestro sa Israel kag dili mo ba ini nasasabutan? ¹¹Matuod gayod na ginasurmaton lang namon an amon naaraman kag an amon nakita ginatestigo, pero dili niyo ginatuudan an amon ginasabi. ¹²Dili ngani niyo ginatuudan an ginasurmaton ko manungod sa mga nangyayari sa kinab-an kaya pan-o kamo magtuod sa akon kun magsurmaton ako sa iyo manungod sa nangyayari sa kalangitan. ¹³Wara pa sin nakasaka sa langit kundi ako na Anak San Tawo na naglusad hali sa langit. ¹⁴Dapat pa man ihitaas ako na Anak San Tawo pareho san ginhitaas ni Moises sa disyerto an ginhimo niya na baga'n sawa, ¹⁵agod an may pagsarig sa akon magkakaigwa'n buhay na wara'n katapusan.

¹⁶"Matuod na kay namut-an gayod san Dios an katawuhan san kinab-an, kaya ginsugo ngani niya an iya bugtong na anak agod an buhay sani magigin halad para sa inda kasal-an. Niyan, dili mawawar-an sin buhay an may pagsarig sa iya kundi magkakaigwa lugod sin buhay na wara'n katapusan. ¹⁷Dili ginsugo san Dios an iya anak pakadi sa kinab-an para maghusgar, kundi paagi sa iya masalbar an katawuhan san kinab-an.

¹⁸"Wara'n huhusgaran na nagatuod sa iya anak pero an dili nagatuod sa iya ginhusgaran na tungod na wara siya'n pagsarig sani na anak san Dios.

¹⁹An ginbasihan san paghusgar amo ini: nagpakadi sa kinab-an an ilaw pero mas naiilaan san mga tawo an kadulman ki sa kapaw-an kay mga maraot an ginaparahimo ninda. ²⁰Kay an nagaparahimo'n karautan habo san kapaw-an kag nagalikay sana kay nahadlok na basi maaraman an iya mga ginahimo. ²¹Pero an nabubuhay sa kamatuudan an nagapahalapit sa kapaw-an agod makita sin maayo na an iya mga ginahimo susog sa kagustuhan san Dios."

Si Jesus Kag Si Juan

²²Pakatapos sani nagpakadto sinda Jesus kag san iya mga disipulos sa lugar san Judea. Nag-istar siya didto kaupod ninda kag nagapambunyang. ²³Sadto man na panahon nagapambunyang man si Juan sa Enon halapit sa Salim dahilan na damo didto'n tubig, kaya damo'n tawo an nagakaradto agod magpabunyang pa sa iya. ²⁴Nangyari ini antes san pakapriso ni Juan.

²⁵Niyan, an mga disipulos ni Juan kag san usad na Judio nagasuruay manungod sa paghugas na nakaugalian na san mga Judio. ²⁶Kaya nagpakaradto sinda kan Juan kag nagsumat, "Rabi, idto'n kaupod mo sa unhan san Jordan na gintestigusan mo, adi na naman siya nagapambunyang kag an tanan nagakaradto na sa iya."

²⁷Nagsabat si Juan, "Wara'n bantog sugad sana an tawo kun dili ginatugot sa iya san Dios. ²⁸Kamo mismo an mga testigo na nagsabi ako na dili ako an Cristo, kundi ako lang an ginsugo na mag-una sa iya. ²⁹Halimbawa, an karaslon na babayi para sa karaslon na lalaki pero an abay san karaslon na lalaki na adto didto kag nakabati san iya boses nalilipay gayod, kaya sugad sani niyan malipay-lipay gayod ako. ³⁰Sigurado na siya magigin bantog pero ako naman dapat magpahunod," sabi ni Juan.

Siya Na Nagahali Sa Langit

³¹"Labaw sa tanan siya na tagalangit. An tagakinab-an naman tagakinab-an lang gayod kag pareho man san mga tagakinab-an an iya panurmaton. Kaya labaw man gayod an tagalangit. ³²Nagatestigo siya sa iya mga nakita kag nabatian pero mga pira lang an nagatuod sa iya. ³³Pero an tanan na nagaako san iya ginatetigo nagapamatuod na matuod an ginsabi san Dios, ³⁴kay siya na ginsugo san Dios amo an nakasurmaton san iya mensahe dahilan na an Espirito Santo na ginhatag sa iya san Dios biyo na sa gahom. ³⁵Namumuot an Ama sa Anak kag ginpabuot sa iya an tanan. ³⁶An nagatuod sa Anak nagakaigwa'n buhay na wara'n katapusan, pero an dili nagatuod sa Anak dili magakaigwa sana na buhay kundi ada sa iya an grabe na kaurit san Dios."

Si Jesus Kag An Babayi Na Taga-Samaria

4 ¹Pakaarami ni Jesus na nabaritaan san mga Pariseo na mas damo siya'n nadadara kag nabubunyanan ki kan Juan, ²bisan pa ngani

dili si Jesus an nagabunyag kundi an iya mga disipulos, ³naghali siya sa Judea kag nagbalik sa Galilea. ⁴Sa iya pagpakadto pagaagihan niya an Samaria.

⁵Kaya sa iya paglakaton nakaabot siya sa usad na lungsod san Samaria na gintawag Sicar na halapit sa uma na ginhatag sadto ni Jacob sa iya anak na si Jose. ⁶Adto didto an bubon sadto'n Jacob. Nag-ingkod si Jesus sa kilid sani kay pagal siya sa iya paglakaton kag maalas dose na sadto.

⁷Taud-taod may nag-abot na Samaritana na maalog. Ginsabihan ni Jesus an babayi, "Painuma man." ⁸Myintras an iya mga disipulos naman adto na sa lungsod agod magbakal sin makaon.

⁹Ginsabihan siya san Samaritana, "Nano, ikaw na Judio mangayo sa akon sin mainom na ako Samaritana?" (Nagsabi siya sani kay an mga Judio dili nakiupod sa mga Samaritano.)

¹⁰Nagsabat si Jesus, "Kun aram mo lang an ginahatag san Dios kag kun sin-o ini na nagapangayo sa imo'n mainom, ikaw pa an mangayo sa iya kag pagahatagan sin tubig na nagahatag-buhay."

¹¹An hunga naman sa iya san babayi, "Sir, wara ka sin ikatimba kag hadalom an bubon. Diin ka makuha sana na tubig na nagahatag-buhay. ¹²Pwera pa sani, ginhimo ini kasadto san amon kalulululuhi na si Jacob para sa amon kag didi siya mag-inom kag san iya mga kaanakan, bisan man ginpainuman san iya mga kahayupan. Nano, mas labaw ka pa sa iya?"

¹³Amo ini an sabat sa iya ni Jesus, "Mapapaha gihapon an nagainom sani na tubig, ¹⁴pero dili na gayod mapapaha pa an mag-inom san tubig na ihahatag ko pero magigin baga'n burabod ina sa iya na tubig na magabulos kag hahatagan siya san buhay na wara'n katapusan."

¹⁵Nagsabat an babayi, "Sir, hatagi ako sana na tubig agod dili na ako mapaha kag dili na magparakadi pag-alog."

¹⁶Sinabihan siya ni Jesus, "Kadto, tawaga an imo asawa tapos magbalik ka."

¹⁷Nagsabat an babayi, "Wara ako sin asawa."

Ginsabihan siya ni Jesus, "Tama an sabi mo na wara ka'n asawa ¹⁸kay nagkaigwa ka sin lima kag an kaupod mo yana dili mo tunay na asawa. Tama gayod an ginsabi mo!"

¹⁹Didi nagsabat an babayi, "Ah, sigurado, sir, propeta ka. ²⁰An amon mga kalulululuhi didi sani na bukid nagasamba sa Dios pero kamo na mga Judio nagasabi na didto sa Jerusalem an dapat na lugar pagsambahan sa iya san mga tawo."

²¹Nagsabi si Jesus, "Ma'm, tuudi ako! Halapit na an oras na kamo masamba sa Ama dili sani na bukid o sa Jerusalem. ²²Nagasamba kamo san dili niyo kilala pero kami na mga Judio kilala namon an amon ginasamba kay paagi sa amon gintuga san Dios an pagkasalbar

san mga tawo. ²³Halapit na an oras kag adi na yana na an tunay na mga nagasamba magaumaw gayod sa Ama paagi sa Espirito Santo kag kamatuudan. Amo ina an klase'n nagasamba na naiilaan niya. ²⁴Espirito an Dios kag an nagasamba sa iya dapat na magsamba paagi sa Espirito kag may kamatuudan.”

²⁵An sabat san babayi, “Aram ko na maabot an Mesias na amo an Cristo. Pag-abot niya ipapahayag sa amon an tanan.”

²⁶Didi siya ginsabihan ni Jesus, “Ako na nakiistorya sa imo amo na an ginasabi mo.”

²⁷Pakasabi gayod niya sani, amo man an pag-abot san iya mga disipulos. Nginarat sinda pakakita na nakiistoryahan siya sa usad na babayi pero wara sa inda sin naghunga, “Nano an gusto mo maaraman sa iya?” o “Nano kag nakiistoryahan ka sa iya?”

²⁸Tapos binilin san babayi an iya tibod, nagpakadto sa lungsod kag gin-agda an mga tawo, ²⁹“Hamos baya kamo kag kita kay may tawo na nagsabi sa akon san tanan ko na nahimo. Amo na kaya ini an Cristo?”

³⁰Kaya nagruluwas sinda sa lungsod kag nagpakadto kan Jesus.

³¹Myintras tanto, ginpirit si Jesus san mga disipulos, “Maestro, kaon anay tabi.”

³²Pero ginsabat pa lugod niya sinda, “Igwa ako'n pagkaon na dili niyo aram.”

³³Pakabati sani nagpahurunga-hunga an mga disipulos, “Nano, may nagdara sa iya'n pagkaon?”

³⁴Didi nagpahayag si Jesus: “An akon pagkaon amo an pagtuman san kabubut-on san nagsugo sa akon kag an pagtapos san ginpahimo niya.

³⁵Nano, dili may kasabihan kamo: ‘Upat ka bulan pa kag tig-anihan na?’ Pero kita an iyo patalibod! Tig-anihan na baga! ³⁶An nagaani may suhod ngani kag nakatipon sin produkto para sa buhay na wara'n katapusan agod pareho magakalipay an parasabwag kag paraani. ³⁷Kaya matuod an kasabihan, ‘An usad nagasabwag pero an iba naman nagaani sani.’

³⁸Halimbawa, ako nagsugo sa iyo agod mag-ani san dili niyo ginpaglan pagsabwag. An iba an nagpagal pero kamo an nagpulos san inda pinagalan.”

³⁹Sana mismo damo na mga Samaritano sadto na lungsod an nagtuod kan Jesus dahilan san ginsabi san babayi, “Sinabi niya an tanan ko na hinimo.” ⁴⁰Niyan, pagtulos san mga Samaritano, naghangyo na magpabilin anay si Jesus sa inda. Kaya didto siya nagpalipas sin duha ka adlaw. ⁴¹Tungod sani damo pa an nagturuod dahilan san iya mga katukduan.

⁴²Kaya ginsabihan ninda an babayi, “Niyan, dili lang kami nagatuod dahilan san imo ginsumat kundi nabatian pa gayod namon siya mismo kag naaraman na siya man gayod an Parasalbar san kinab-an.”

Gin-ayo Ni Jesus An Anak San Opisyal
(Mateo 8:5-13; Lucas 7:1-10)

⁴³Pakalipas san duha ka adlaw si Jesus nagpa-Galilea, ⁴⁴kay siya mismo nagsabi na wara'n ginagalangan na propeta sa iya sadiri na lugar. ⁴⁵Pag-abot niya didto, ginpadayon siya san mga taga-Galilea kay san nakipamyista sinda sa Jerusalem para sa Paskwa nakita ninda an tanan na ginhimo niya didto.

⁴⁶Niyan, nakabalik gihapon si Jesus sa Cana san Galilea kun diin ginhimo niya an tubig na bino. Igwa didto sa Capernaum sin opisyal na may anak na masakit. ⁴⁷Pakabati sani na opisyal na si Jesus nag-abot sa Galilea hali sa Judea, nagkadto siya sa iya sa Cana kag nakimaluoy kan Jesus na maglugsad sa Capernaum agod ayuhon an iya anak na tikamatayon.

⁴⁸Tapos ginhunga siya ni Jesus, “Nano, dili kamo magaturuod sa akon kun dili kamo nakakita sin mga tanda kag mga milagro?”

⁴⁹Ginsabihan gihapon siya san opisyal, “Ginoo, kadto man anay tabi antes mamatay an akon anak.”

⁵⁰Nagsabat si Jesus, “Uli na, maayo na an imo anak.”

Nagtuod an tawo san ginsabi sa iya ni Jesus kaya naglakat na siya. ⁵¹San nagapauli na siya, sinugat siya san iya mga suruguon na nagbarita na maayo na an iya anak. ⁵²Pakabati sani, ginhunga niya sinda kun nano'n oras naulian an bata kag ginsabihan siya ninda, “Kagahapon na mga ala una an adlaw siya nahaw-asan san iya kalintura.” ⁵³Nadumduman san ama na sana man na kaurason siya ginsabihan ni Jesus na, “Maayo na an imo anak.” Kaya siya mismo nagtuod kag san bilog niya na panimalay.

⁵⁴Amo ini an ikaduha na milagro na ginhimo ni Jesus san pagkadto niya sa Galilea hali sa Judea.

Nagapambulong Si Jesus Sa Jerusalem

5 ¹Pagpira ka adlaw nagpa-Jerusalem si Jesus para sa usad na pyista san mga Judio. ²Didto sa Jerusalem sa may ginatawag na Pwertahan San Mga Karnero igwa sin kariguan na tangke na sa Hebreo ginatawag na Betsata. Ini na kariguan igwa'n lima na sirungan. ³⁻⁴Didto damo'n nakahigda na mga masakiton, mga buta, mga pilay kag mga paralisado. ^b
⁵May tawo na adto didto na 38 anyos na an ginabatyang. ⁶Pakakita sa iya

---

^b 5:3,4 Amo ini an gindagdag sa pira na mga kasuratan bilang 3b-4: Nagahulat sinda san paghiwag san tubig, kay paminsan-minsan may anghel san Ginoo na nagalusad sa tangke kag ginahiwag an tubig. Paghiwag sani, an una na tawo na makatuslob sa tubig nagaayo sa nano man na sakit na iya ginabatyang.

ni Jesus na nakahigda didto kay dati na niya aram na dugay na ini na kamutangan san tawo ginhunga niya, “Gusto mo na mag-ayo ka gihapon?”

⁷An sabbat san masakiton na tawo, “Sir, wara’n mabulig sa akon pakadto sa tangke sa oras na an tubig ginahiwag. Kaya myintras nagahalapit ako igwa na sin nauuna sa akon.”

⁸Nagsugo si Jesus, “Tindog, bitbita an imo banig kag lakat.” ⁹Nag-ayo dayon siya, binitbit an iya banig kag naglakat.

Adlaw sadto San Pagpahuway. ¹⁰Kaya ginsabihan san mga namumuno san mga Judio an nabulong na tawo, “Adlaw бага niyan San Pagpahuway. Dili tugot na magdara ka san imo banig.”

¹¹Pero sinabat niya sinda, “An tawo na nagbulong sa akon nagsabi, ‘Bitbita an imo banig kag lakat.’”

¹²Naghunga sinda, “Sin-o an nagsugo sa imo na himuon ini?”

¹³Wara makilala san tawo kun sin-o idto na nagbulong sa iya kay nakahali na si Jesus tungod sa kadamuan san tawo.

¹⁴Taud-taod, nahanapan siya ni Jesus sa templo kag nagsabi, “Niyang maayo ka na, ayaw na pagparakasala kay basi mas grabe pa sadto an mangyari sa imo.” ¹⁵Nagbalik an tawo kag sinumat sa mga namumuno san mga Judio na si Jesus an nagbulong sa iya. ¹⁶Kaya didi gintunaan san mga namumuno san mga Judio an pagpakaalo kan Jesus tungod kay ginhimo niya ini sa Adlaw San Pagpahuway. ¹⁷Pero ginsabat sinda ni Jesus, “An akon Ama nagatrabaho pa kag amo man ako.”

¹⁸Dahilan sani mas lalo na gusto siya ipapatay san mga namumuno san mga Judio kay dili lang na ginsupak niya an Kasuguan kun Adlaw San Pagpahuway kundi gintawag pa gayod niya an Dios na iya Ama. Kaya ginatumpar an iya sadiri na pareho san Dios.

An Pagkadios Ni Jesus

¹⁹Didi nagpahayag si Jesus, “Matuod gayod na wara ako sin nahihimo sa sadiri ko na pagbuot kundi an nano man lang na nakita ko na ginahimo san akon Ama. An nano man na ginahimo niya ginahimo ko man na iya anak. ²⁰Namumut-an san Ama ako na iya anak kag ginapakita sa akon an tanan na iya ginahimo. Tapos, mas labaw pa sani an ipapakita niya sa akon agod magngalas gayod kamo. ²¹Kun pan-o ginabuhay san Ama an patay, amo man ako na Anak niya. Ginabuhay ko an sin-o man na gusto ko buhayon. ²²Wara’n ginahusgaran an Ama kundi hinatag niya sa akon na iya Anak an tanan na gahom san paghusgar ²³agod maggalang an tanan sa akon na Anak niya pareho san paggalang ninda sa akon Ama. An dili nagagalang sa Anak dili man nagagalang sa Ama na amo an nagsugo sa iya.

²⁴“Matuod gayod na an nagapamati sa akon kag nagatuod sa nagsugo sa akon magkakaigwa sin buhay na wara’n katapusan. Kaya dili na siya

pagahusgaran kundi ada na sa iya ina na buhay imbes na kamatayon. ²⁵Matuod gayod na halapit na an oras kag adi na ngani gayod na an mga tawo na baga'n patay magabati san boses ko na Anak san Dios. An tanan naman na nakabati kag magatuman san akon mga surmaton an mabubuhay. ²⁶Dahilan na an ginhalinan san buhay an Ama, hinatag man niya sa akon na iya anak an gahom agod magin halinan man san buhay. ²⁷Ginhatagan pa ako'n otoridad sa paghusgar tungod na Anak ako San Tawo.

²⁸“Ayaw pagngalas sani kay maabot pa an oras na an tanan na nasa rulubngan makabati san boses ko. ²⁹Tapos idto'n mga maayo'n hinimuan mabarangon na ada na sa inda an hasta na lang na buhay pero idto'n naghirimo'n karautan mabarangon man pero huhusgaran pa.

Testigos Sa Kan Jesus

³⁰“Wara akon mahihimo sa akon sadiri na gahom. Makahusgar lang ako susog sa akon nabati hali sa Dios. Niyan, matanos an akon pagahusgar tungod na an akon katuyuan na matuman an kabubut-on san nagsugo sa akon, dili sa akon sadiri na kabubut-on.

³¹“Kun nagatestigo ako manungod sa akon sadiri dili ina tunay na pagpamatuod. ³²Pero igwa'n iba na nakatestigo sa akon kag aram ko na matuod an pagtestigo niya sa akon.

³³“May ginsugo kamo kan Juan kag nagtestigos siya san kamatuudan manungod sa akon. ³⁴Dili gusto sabihon na nagasarig ako sa pagtestigo na hali sa tawo kundi ginasabi ko ini agod masalbar kamo. ³⁵Baga'n nagalaad kag nagabanaag na ilaw si Juan kag sa iya ilaw naiila kamo na magkalipay anay sin kadali.

³⁶“Igwa ako'n pagtestigo na mas labaw pa ki san kan Juan. An ginahimo ko na amo an ginapahimo sa akon san Ama amo ini na pagtestigo na nagapamatuod na sinugo niya ako. ³⁷An Ama na nagsugo sa akon, siya mismo nagatestigo man manungod sa akon. Dili pa niyo nabatian an iya boses o nakita an iya hitsura ³⁸kag an iya surmaton dili pa niyo ginaako kay dili kamo nagatuod sa iya sinugo. ³⁹Ginaadalan niyo an Banal Na Kasuratan kay sa paghuna niyo didi magahanap kamo'n buhay na wara'n katapusan pero ini mismo nagapamatuod gayod manungod sa akon. ⁴⁰Pero habo gihapon kamo magkadi sa akon agod magkaigwa'n buhay.

⁴¹“Dili ko kinahanglan an pag-umaw na hali sa mga tawo. ⁴²Pero naaraman ko na wara kamo'n pagkamuot sa Dios. ⁴³Nagkadi ako na may otoridad hali sa akon Ama pero wara ako niyo pag-akua. Kun may magkadi sa iyo na may sadiri siya na otoridad, aakuon niyo. ⁴⁴Dili man gayod kamo makatuod sa akon kay an ginaasikaso niyo an pagdayaw sa usad kag usad pero an pagdayaw san amo lang na Dios dili niyo ginahandom.

⁴⁵“Ayaw paghuna na ako an magaakusar sa iyo sa atubangan san Ama. Si Moises na ginalauman niyo amo an nagaakusar sa iyo. ⁴⁶Kun nagtuod gayod kamo kan Moises, magatuod man kamo sa akon kay nagsurat siya manungod sa akon. ⁴⁷Pero pan-o kamo makatuod san akon mga surmaton kun dili kamo nagatuod san iya mga kasuratan?”

Ginpakaon Ni Jesus An Lima Ka Libo Na Tawo
(*Marcos 14:13-21; Marcos 6:30-44; Lucas 9:10-17*)

6 ¹Pakalipas san pira na adlaw nagkadto si Jesus patabok san Danaw san Galilea na ginatawag man na Danaw san Tiberias. ²May kadamuan man na nagsurunod sa iya kay nakita ninda an mga milagro na hinimo niya sadto'n mga masakiton. ³Tapos nagsagka si Jesus sa bukid kag nag-ingkod didto kaupod an iya mga disipulos. ⁴Halapit na an pyista san Paskwa san mga Judio.

⁵Paglantaw ni Jesus nakita niya an damo na mga tawo na nagadangadang kaya ginhunga kan Felipe, “Diin kita makabakal sin pagkaon para ipakaon sani na mga tawo?” ⁶Ginhunga niya ini bilang pagporbar kan Felipe kay aram na niya an iya hihimuon.

⁷Nagsabat si Felipe, “Dili pa makapaigo an suhol para sa walo ka bulan para ibakal sin pagkaon agod ipakaon sa kada usad sa inda bisan dyutay la gayod.”

⁸Si Andres na kamanghod ni Simon Pedro, usad man siya san mga disipulos ni Jesus, nagsabi sa iya, ⁹“Igwa didi sin bata kag may dara siya'n lima ka bilog na tinapay kag duha ka bilog na isda pero sing-ano lang ina sani na kadamuan?”

¹⁰Sinabihan sinda ni Jesus, “Paingkuda niyo an mga tawo.” May halapad didto na kadinghutan kaya nag-iringkod sinda. Malima ka libo sadto an kalalakihan lang. ¹¹Pakatapos kinuha ni Jesus an tinapay, nagpasalamat sa Dios kag ginpangpahatag sadto tanan na nagairingkod. Amo man an ginhimo niya sa duha ka bilog na isda kag nagkaraon sinda hasta na nagkaburusog.

¹²San burusog na sinda, ginsabihan ni Jesus an iya mga disipulos, “Tipuna niyo an mga sobra na wara gayod sin matiawan.” ¹³Kaya tinipon ninda kag dose pa na bangkat an napuno san sobra san nagkaraon san lima na tinapay.

¹⁴Pakakita sani na milagro na ginhimo ni Jesus, nagsabi an mga tawo, “Amo gayod ini an propeta na mapakadi sa kinab-an.” ¹⁵Aram ni Jesus na pipiriton siya ninda na magin hadi kaya nagdulag siya na sulo lang pabukid.

Nagalakat Si Jesus Sa Ibabaw San Tubig
(*Mateo 14:22-27; Marcos 6:45-52*)

¹⁶Pagkagab-i an mga disipulos ni Jesus nagpabaybayon. ¹⁷Tapos nagsakay sinda sa sarakyan kag nagtuna pagtalabok sa danaw pakadto

sa Capernaum. Madulom na sadto pero wara pa si Jesus. ¹⁸Mabalod pa kay makusog an hangin. ¹⁹San nakarimo na sinda sin mga unom ka kilometro, nalantawan ninda si Jesus na nagalakat sa ibabaw san tubig kag nagatulos sa sakayan. Kaya nagkaharadlok gayod sinda, ²⁰pero sinabihan sinda ni Jesus, “Ako ini. Ayaw kamo kahadlok.” ²¹Tapos malipay sinda na pasakayon si Jesus kag taud-taod nakaabot an sakayan sa kadtuan ninda.

Naghanap Kan Jesus An Kadamo Na Ginpakaon

²²Pagkaaga an mga tawo na nagpabilin sa baybayon sa luyo san danaw aram na usad na lang an sakayan na adto didto kahapon. Aram man ninda na si Jesus wara mag-upod sa sakayan na ginsakyan san iya mga disipulos kay naghali na sinda lang. ²³Pero igwa sin mga sakayan na hali sa Tiberias na nagdungka halapit sa lugar na ginkaunan ninda san tinapay pakapasalamat san Ginoo. ²⁴Pakakita san mga tawo na wara didto si Jesus hasta an iya mga disipulos, sinda mismo nagsarakay sa mga sarakyan kag nagpakadto sa Capernaum na nagahanap kan Jesus.

Si Jesus An Pagkaon San Buhay

²⁵San nakita ninda si Jesus sa luyo na baybayon san danaw naghunga sinda sa iya, “Maestro, kasan-o ka pa didi?”

²⁶Nagsabat si Jesus, “Matuod gayod na nangingita kamo sa akon dili kay sa mga milagro na nakita niyo kundi kay nagkaburusog kamo san tinapay na iyo ginkaon. ²⁷Ayaw pagparapagal sin pagkaon na nasisira kundi an pagkaon na matagal para sa buhay na wara’n katapusan. Amo ini an pagkaon na ako na Anak San Tawo magahatag sa iyo kay ako an ginhatagan san Dios Ama san otoridad agod himuon ini.”

²⁸Kaya ginhunga siya ninda, “Nano an dapat namon na himuon agod mahimo namon an naiilaan san Dios?”

²⁹Ginsabat sinda ni Jesus, “Amo ini an naiilaan san Dios na magtuod kamo sa ginsugo niya.”

³⁰Kaya naghurunga pa sinda, “Nano man na milagro an ikapakita mo sa amon agod magtuod kami sa imo? Abir, nano an hihimuon mo? ³¹Bisan ngani an aton mga kalulululuhan sa disyerto nagkaraon sin ginatawag na mana sugad san nasurat sa Banal Na Kasuratan na ‘Ginhatagan niya sinda sin pagkaon na makaon hali sa langit.’”^c

³²Nagsabat si Jesus, “Matuod gayod na an naghatag sa iyo sin pagkaon na hali sa langit dili si Moises kundi an akon Ama. Siya an nagahatag sa iyo sin tunay na pagkaon na hali sa langit. ³³Ini na pagkaon san Dios amo an naghali sa langit kag nagahatag sin buhay sa kinab-an.”

^c 6:31 Kitau sa Exodo 16:4, Salmo 78:4.

³⁴Nagsabi sinda, “Sir, hatagi kami pirmes sana na pagkaon.”

³⁵Didi nagpahayag si Jesus: “Ako an pagkaon na nagahatag sin buhay. An makiusad sa akon dili gayod gugutumon hasta na lang kag an magtuod sa akon dili man papahaon hasta na lang. ³⁶Pero pareho san ginsabi ko sa iyo, dili kamo nagatuod sa akon bisan ngani nakita na niyo ako. ³⁷An tanan na tawo na ginatiwala sa akon san Ama makiusad sa akon kag an mga makiusad sa akon dili ko gayod pagahabuan ³⁸kay naglusad ako hali sa langit para tumanon an kabubut-on san nagsugo sa akon kag dili an sadiri ko na kabubut-on. ³⁹Niyan, an gusto san nagsugo sa akon amo ini: na dili ko pagwaraon bisan usad san tanan na mga gintiwala niya sa akon kundi buhayon gihapon sinda tanan sa katapusan na adlaw. ⁴⁰Matuod na ini an kagustuhan san akon Ama. An tanan na nakakita sa anak kag nagatuod sa iya magkakaigwa sin buhay na wara’n katapusan kag bubuhayon ko gihapon siya sa katapusan na adlaw.”

⁴¹Didi nagtuna pagngurob-ngurob sa iya an mga namumuno na mga Judio tungod kay nagsabi siya, “Ako an pagkaon na naghali sa langit.” ⁴²Kaya nagsarabi sinda, “Dili ba ini si Jesus na anak ni Jose? Kilala naton an iya ama kag iloy. Pan-o niya masabi na naglusad siya hali sa langit?”

⁴³Nagsabat si Jesus, “Ayaw kamo pagngurob-ngurob. ⁴⁴Wara sin makiusad sa akon kun dili ipahalapit san Ama na nagsugo sa akon. Tapos, bubuhayon ko siya sa katapusan na adlaw. ⁴⁵Nasurat sa libro san propeta na si Isaias, ‘Tapos, pagatukduan sinda tanan san Dios!’^d An nagapamati kag nakaaram sa Ama nakiusad sa akon. ⁴⁶Dili gusto sabihon na may nakakita na sa Ama pwera san naghali sa iya. Siya lang gayod an nakakita sa Ama. ⁴⁷Matuod gayod na an may pagtuod sa akon an nagakaigwa sin buhay na wara’n katapusan. ⁴⁸Ako an pagkaon na nagahatag-buhay. ⁴⁹Nagkamaratay ngani an aton mga kalulululuhan sa disyerto bisan nagkaraon sin mana. ⁵⁰Niyan, adi na an pagkaon na hali sa langit. An magkaon sani dili mamamatay. ⁵¹Ako man an buhay na pagkaon na naglusad hali sa langit. An magkaon sani na pagkaon mabubuhay hasta na lang kag an pagkaon na igahatag ko amo an akon lawas agod mabuhay an katawuhan san kinab-an.”

⁵²Pakasabi ni Jesus sani, nagsuruay gayod an mga Judio kag nagpahurunga-hunga sinda. “Pano an paghatag sani na tawo san iya lawas agod makaon naton?”

⁵³Kaya sinabihan sinda ni Jesus, “Matuod gayod na kun dili niyo makaon an lawas ko na Anak San Tawo kag inumon an akon dugo, wara gayod kamo’n buhay na hasta na lang. ⁵⁴An magkaon san akon lawas kag mag-inom san akon dugo nagakaigwa sin buhay na wara’n katapusan kag bubuhayon ko gihapon siya sa katapusan na adlaw, ⁵⁵kay an akon

---

^d 6:45 Kitaa sa Isaias 54:13.

lawas an matuod man gayod na pagkaon kag an matuod na inumon an akon dugo. ⁵⁶An magkaon san akon lawas kag mag-inom san akon dugo nakikiusad sa akon kag ako ada man sa iya. ⁵⁷Ako na sinugo san Ama na buhay ginahatagan niya'n buhay, kaya sugad man an magkaon sa akon mabubuhay dahilan sa akon. ⁵⁸Ini an pagkaon na hali sa langit. Dili pareho san pagkaon na ginkaon san aton mga kalulululuhi na nagkamaratay. An magkaon sani na pagkaon mabubuhay hasta na lang.”

⁵⁹Ini tanan an ginpahayag niya sa sinagoga myintras nagatukdo siya sa Capernaum.

Damo'n Disipulos An Nagbaya Kan Jesus

⁶⁰Pakabati sani, damo san iya mga disipulos an nagsabi, “Nakasakit sin kabubut-on ini na panurmaton. Sin-o an makaako sani?”

⁶¹Aram ni Jesus na nagangurub-ngurob an mga disipulos manungod sani kaya ginhunga niya sinda, “Nano, mahabo na kamo dahilan sani?”

⁶²Saka, kun makita niyo ako na Anak San Tawo nagasaka sa langit na dati ko istaran, nano an huna-huna niyo? ⁶³An Espirito Santo amo an nagahatag sin buhay hasta na lang. Dili ini mahimo san tawo. An mga surmaton na ginsabi ko sa iyo hali sa Espirito kag makahatag san buhay hasta na lang. ⁶⁴Pero igwa sin pira sa iyo na dili nagatuod.” Nasabi ini ni Jesus kay pagtuna pa lang aram na niya kun sin-o idto'n dili nagatuod kag kun sin-o an matraydor sa iya. ⁶⁵Tapos, nagpadayon siya, “Amo ini an dahilan kun nano kay ginsabi ko sa iyo na wara'n makiusad sa akon kun dili tugutan san Ama.”

⁶⁶Pakatapos sani, damo sa mga disipulos an nagbaya kag nag-udong pag-upod sa iya. ⁶⁷Kaya ginhunga ni Jesus an dose, “Kamo, nano, gusto man niyo na magharali?”

⁶⁸Nagsabat si Simon Pedro, “Ginoo, kanin-o pa man kami mapakadto? Ada sa imo an mga surmaton manungod san buhay na wara'n katapusan. ⁶⁹Para sa amon nagtuod na kami kag naaraman na naman na ikaw an Banal san Dios.”

⁷⁰Nagsabat si Jesus. “Dili ba dose kamo na akon pinili pero demonyo an usad sa iyo?” ⁷¹Si Judas na anak ni Simon Iscariote an iya gusto sabihon kay amo ini na tawo an matraydor sa iya bisan usad siya san dose.

Si Jesus Kag An Iya Mga Kamanghod

7 ¹Pakatapos sani na mga pagtukdo, nagpanglugar-lugar si Jesus sa Galilea. Wara siya magpa-Judea kay ginahanap siya san mga namumuno san mga Judio agod patayon. ²San halapit na an Pyista san mga Judio kun diin sinda nagairistar sa payag-payag, ³ginsabihan siya san iya mga kamaranghod na lalaki, “Humali ka didi kag magkadto sa

Judea agod an imo mga ginahimo makita san imo mga disipulos. ⁴Wara'n nagahimo sa sikreto kun gusto na makilala. Kaya kun maghimo ka sani magpakilala ka sa katawuhan san kinab-an." ⁵Ginsabi ini ninda kay bisan ngani sinda wara sin pagtuod sa iya.

⁶Ginsabihan sinda ni Jesus, "Dili pa ini an panahon ko pagpakilala. Dili sugad sa iyo na an tanan na panahon paripareho lang. ⁷Wara'n dahilan maurit sa iyo an mga tagakinab-an na nagakontra sa Dios pero nauurit sinda sa akon kay ginahayag ko an karautan na ginahimo ninda. ⁸Kaya kamo na lang mismo an mamyista. Dili ako masagka kaupod niyo kay dili pa gayod ini an akon panahon." ⁹Pakasabi niya sani nagpabilin siya sa Galilea.

Nagatukdo Si Jesus Na Nagapamyista

¹⁰San pagharali na san iya mga kamaranghod pakadto sa pyistahan, nagkadto man siya pero dyutay lang an nakaaram. ¹¹Ginapangita siya san mga namumuno san mga Judio sa mga nagapamyista kag nagahurunga, "Hain siya?"

¹²An mga tawo man nagapahurutik-hutik manungod sa iya myintras nagasarabi an iba, "Matanos siya na tawo." An iba naman nagasarabi, "Dili! Siya gayod an nagapalibog sa mga tawo." ¹³Pero sa kahadlok sa mga namumuno san mga Judio wara'n nagasurmaton sa hayag manungod sa iya.

¹⁴Makatung-anan na san pyista na nagkadto si Jesus sa templo kag nagtukdo. ¹⁵Nagngalas an mga Judio na nagahunga, "Pan-o ini na tawo nakaaram sani tanan na wara man siya mag-adal manungod san aton Kasuguan?"

¹⁶Kaya ginsabat sinda ni Jesus, "Dili sa akon ini na ginatukdo ko kundi sa nagsugo sa akon. ¹⁷Pagaaramon san gusto magtuman san kabubuton san Dios kun an akon katukduan hali sa iya o sa sadiri ko. ¹⁸An nagasurmaton hali sa sadiri niya na isip nagahandom na magapadayaw siya mismo pero matuod an nagahandom na pagadayawon an nagsugo sa iya kag dili siya mabuwa. ¹⁹Dili ba ginhatagan kamo ni Moises san Kasuguan? Pero wara sa iyo sin nagatuman sani! Nano kay gusto ako niyo patayon?"

²⁰May nagsabat sa kadamuan, "Nasasapawan ka ada sin demonyo! Sin-o an gusto magpatay sa imo?"

²¹Nagsabat si Jesus, "Naghimo lang ako'n milagro sa Adlaw San Pagpahuway kag nagngalas kamo tanan. ²²Kasadto nagsugo sa iyo si Moises na magpaturi (pero dili ini hali kan Moises kundi sa mga kalulululuhi), kaya nagaturi kamo abir sa Adlaw San Pagpahuway. ²³Kun ginatugot niyo magturi sin bata sa Adlaw San Pagpahuway agod dili malapas an Kasuguan ni Moises, nano kay naurit kamo sa akon kay may ginbulong ako na bilog na

lawas san tawo sa Adlaw San Pagpahuway? ²⁴Ayaw kamo paghusgar susog sa nakikita lang kundi maghusgar kamo susog sa tunay na kamatuudan.”

An Hunga San Mga Taga-Jerusalem

²⁵Kaya may mga taga-Jerusalem na naghurunga, “Nano, dili amo ini na tawo an ginahumutan ninda patayon? ²⁶Niyan, adi siya nagasurmaton sin hayag pero wara sinda’n masabi kontra sa iya! Nano, pag-ako kaya ninda ini na siya man gayod an Cristo? ²⁷Dili lang pwede ini kay aram naton tanan kun tagadiin ini na tawo pero pag-abot san Cristo wara’n makaaram kun tagadiin siya.”

²⁸Niyan, pagtukdo ni Jesus sa templo nagsurmaton siya sa makusog na boses, “Kun sugad, kilala ba gali niyo ako kag aram man kun tagadiin? Pero dili ako nagpakadi sa sadiri ko na katuyuan. Igwa’n nagsugo sa akon na dili niyo kilala kag matuod gayod siya. ²⁹Pero kilala ko siya kay hali ako sa iya kag siya man gayod an nagsugo sa akon.”

³⁰Pakabati ninda sani gusto na kuntani ninda dakupon si Jesus pero wara’n nakahuna-huna paghalapit sa iya kay dili pa niya oras. ³¹Pero damo’n mga tawo an nagtuod sa iya kag nagsabi, “Pagkadi ni Cristo mahimo kaya siya sin mas damo na mga milagro ki sani na tawo?”

Ginapadakop Si Jesus

³²Nabatian san mga Pariseo an ginahurutikan san mga tawo manungod kan Jesus, kaya nagsugo an mga mamumuno san kapadian kag mga Pariseo sin mga gwardya sa templo na magdakop sa iya.

³³Tapos nagsabi si Jesus, “Kadali na lang san igakaupod ko sa iyo kag pakatapos mabalik na ako sa nagsugo sa akon. ³⁴Hahanapon niyo ako pero dili na ako niyo makikita kay dili kamo makakadto sa akon kakadtuan.”

³⁵Kaya nagpahurunga-hunga an mga namumuno san mga Judio, “Hain daw ini na tawo makadto na dili naton makikita? Makadto kaya siya sa mga lugar san mga dili-Judio na nagkaarabutan san aton mga kapwa Judio kag magtukdo kaya sa mga dili-Judio? ³⁶Nano an gusto sabihon san ginsabi niya na ‘Hahanapon niyo ako kag dili na niyo makikita,’ kag sani na ‘Dili kamo makakadto sa akon kakadtuan?’”

An Ginhalian San Tubig Na Nagahatag-Buhay

³⁷Sa katapusan na adlaw san pyista, na amo an pinakaimportante na adlaw, nagtindog si Jesus kag nagsurmaton sa makusog na boses. “Kun may napapaha, pakadia sa akon kag mag-inom. ³⁸Tapos mangyayari sa nagatuod sa akon pareho san nasabi sa Banal Na Kasuratan, ‘Hali sa iya tagipusuon mabulos an mga tubig na nagahatag-buhay.’^e” ³⁹Ini ginsabi niya manungod

^e 7:38 Kitaa sa Isaias 58:11.

sa Espirito na ihahatag sa mga nagtuod sa iya. Pero an Espirito dili pa ginhatag kay wara pa gindara si Jesus sa kalangitan para pagalangan.

An Pagkaburulag San Kaisipan San Mga Tawo

⁴⁰Pakabati san mga tawo sani na mga surmaton, may iba sa inda na nagsarabi, “Matuod na amo na ini siya an propeta na ginparaphulat naton.”

⁴¹An iba man nagsarabi, “Siya an Cristo!” Pero an iba man, “Dili magahali sa Galilea an Cristo! ⁴²Nasurat ngani sa Banal Na Kasuratan na an Cristo usad na kaapu-apuhan ni David kag hali sa lungsod san Betlehem na amo mismo an lugar ni David.” ⁴³Kaya wara nagkaurusad sa isip an mga tawo manungod kan Jesus. ⁴⁴May iba sa inda na gusto siya dakupon pero wara’n nakahuna-huna paghalapit sa iya.

Wara’n Pagtuod An Mga Namumuno San Mga Judio

⁴⁵Nagbalik an mga gwardya sa mga namumuno san kapadian kag mga Pariseo na naghunga, “Nano kay wara niyo siya madara?”

⁴⁶Kaya nagsabat an mga gwardya, “Wara’n nakapanurmaton pareho san otoridad sani na tawo.”

⁴⁷Nagsabat man an mga Pariseo, “Nano, hasta kamo nalipat man? ⁴⁸Nano, may nabaritaan kamona an mga namumuno o bisan usad na Pariseo nagatuod na sa iya? ⁴⁹Pero ini na katawuhan, dili sinda maaram san Kasuguan na ginhatag kasadto sa aton ni Moises. Nakondinar na gayod sinda san Dios.”

⁵⁰Usad sa mga Pariseo, na si Nicodemo na nakigkita kasadto kan Jesus, naghunga sa inda, ⁵¹“Nano, ginatugot gali san aton Kasuguan na husgaran an tawo na dili anay siya ginbista agod aramon kun nano an iya nahimo?”

⁵²Nagsarabat sinda, “Nano, kahilungsod ka man niya na taga-Galilea? Adali an Banal Na Kasuratan kag makikita mo na wara’n propeta na magahali sa Galilea.” ⁵³Tapos nag-uruli sinda.

An Babayi Na Nagkasala Sin Pagpanambay

8 ¹Myintras nagkadto si Jesus sa Bukid San Kaolibohan.^f ²Aga pa san nagbalik gihapon si Jesus sa templo. San makita siya san tanan na katawuhan, nagtiripon sinda sa iya. Kaya nag-ingkod kag nagtuna siya pagtukdo sa inda.

³Niyan, myintras nagatukdo siya, an mga paratukdo san Kasuguan kag mga Pariseo may ginguyod na babayi na nadakop pagpasambay.

^f **8:1** Wara sani na mga birsikulo tuna sa 7:53 pa 8:11 an iba na mga nagkauruna na kasuratan sa Griego.

Pakapatindog ninda sani sa tunga ⁴ ginsabihan si Jesus, “Maestro, ini na babayi nadakpan na nagapasambay. ⁵Niyan, susog sa ginapahimo sa aton san Kasuguan ni Moises dapat kondinaron an sugad sani na babayi paagi sa pagbato. Ikaw, nano an masasabi mo?” ⁶Naghunga sinda sani bilang pagporbar kay nagapangita sinda’n magamit na akusasyon kontra kan Jesus.

Pero nagduko si Jesus kag nagtuna pagsurat san iya tudlo sa duta. ⁷Myintras nagapirit sinda paghunga sa iya, nagtindog siya kag ginsabihan sinda, “An sin-o man sa iyo na wara magkasala amo an una na magbato sa iya.” ⁸Tapos nagduko gihapon si Jesus kag nagpadayon pagsurat sa duta.

⁹Pakabati ninda sani, usad-usad na nagharali tuna sa pinakagurang hasta na si Jesus na lang an nabilin kaupod san babayi na nagatindog didto. ¹⁰Tapos nagtiso si Jesus kag naghunga sa babayi, “Hain na sinda? Nano, wara sin nagkondinar sa imo?”

¹¹“Wara man, Sir,” an sabat san babayi.

Nagsabi naman si Jesus, “Ako man dili makondinar sa imo. Mag-uli ka na kag ayaw na pagpakasala.”

Si Jesus An Ilaw San Kinab-an

¹²Nakisurmaton gihapon si Jesus sa mga tawo, “Ako an ilaw san kinab-an. An nagaupod sa akon dili magalakat sa kadulman san kasal-an kundi magakaigwa san ilaw na nagahatag-buhay.”

¹³Amo man ini an ginsabat san mga Pariseo, “Ikaw lang an nagatestigo sa imo sadiri kaya wara ina’n kamatuudan.”

¹⁴Nagsabat si Jesus, “Bisan ako magtestigos sa akon sadiri, matuod ini kay aram ko kun tagadiin ako kag kun mapakain ako. Pero kamo dili maaram sani. ¹⁵Kamo an nagahusgar basi sa kaisipan san tawo pero ako wara’n ginahusgaran. ¹⁶Kun ugaling maghusgar ako matuod ina kay dili lang ako kundi kaupod ko an nagsugo sa akon, ¹⁷kag nakasurat sa iyo Kasuguan na kun magkauyon an duha na testigo matuod ini. ¹⁸Nagatestigo ako sa akon sadiri kag nagatestigo man an Ama na nagsugo sa akon.”

¹⁹Tapos ginhunga naman siya ninda, “Hain an imo Ama?”

Nagsabat si Jesus, “Dili ako niyo kilala ni an akon Ama. Kun kilala niyo ako, kilala man niyo an akon Ama.”

²⁰Ginsurmaton niya ini sa may ginahaladan myintras siya nagatukdo sa templo. Wara’n nagdakop sa iya kay dili pa napapanahon an pagdakop sa iya.

Nagatukdo Si Jesus Manungod Sa Iya Ama

²¹Sinabihan gihapon sinda ni Jesus, “Magahali ako kag hahanapon niyo pero mamamatay kamo na may kasal-an. Dili kamo makakadto sa akon kakadtuan.”

²²Nag-iristoryahan an mga namumuno san mga Judio, “Siguro magapakamatay siya kun kaya nagsabi siya na dili kita makakadto sa iya kakadtuan.”

²³Ginsabihan niya sinda, “Kamo tagaubos pero ako tagaitaas. Kamo tagadidi sani na kinab-an pero ako dili tagadidi. ²⁴Kaya ginasabi ko sa iyo na magakamaratay kamo na may mga kasal-an. Magkakamatuod gayod ini kun dili kamo magtuod na ako amo idto’n ginasabi ko na ako.”

²⁵Ginhunga siya ninda, “Sin-o ka man?”

Nagsabat si Jesus, “Kun nano an ginsabi ko sa iyo san katuna-tunai, amo ako idto. ²⁶Damo pa gayod ako’n ikasabi kag ikahusgar sa iyo pero ginapaaram ko sa kinab-an an nabatian ko sa nagsugo sa akon kag matuod an tanan na ginasabi niya.”

²⁷Dili ninda nasabutan na an iya ginasurmaton an manungod sa iya Ama. ²⁸Kaya nagsabi si Jesus, “Kun ginpahitaas na niyo ako na Anak San Tawo amo pa lang niyo masasabutan na ako amo idto ginasabi ko kag wara ako’n ginahimo na sa akon kagustuhan kundi an gintukdo sa akon san Ama amo man an akon ginasumat. ²⁹Siya na nagsugo sa akon an kaupod ko kag dili ako niya ginpabaya kay pirme ko ginahimo an makapalipay sa iya.” ³⁰Myintras nagasabi siya sani damo an nagtuod sa iya.

An Matuod Na Mga Kalahi Ni Abraham

³¹Kaya sinabihan ni Jesus an mga Judio na nagatuod sa iya, “Mga disipulos ko man gayod kamo kun matinumanon sa akon mga katukduan. ³²Maaaraman niyo an kamatuudan manungod sa Dios kag ini na kamatuudan amo an malibre sa iyo.”

³³Nagsabat sinda. “Kalahi kami ni Abraham kag wara pa gayod magpauripon bisan kanin-o. Niyan, sin-o ka man na magsabi’n malilibre kami?”

³⁴Nagsabat si Jesus, “Tandai niyo ini, an nagakasala nagapauripon sa iya kasal-an. ³⁵Niyan, wara’n uripon na nagaistar hasta na lang sa panimalay san iya amo pero an anak hasta na lang nagaistar sani. ³⁶Kaya kun ilibre kamo san Anak san Dios, malilibre man gayod kamo sana na pagkauripon. ³⁷Aram ko na kalahi kamo ni Abraham pero bisan sugad sana gusto niyo ako patayon kay habo kamo mag-ako san akon katukduan. ³⁸An ginasurmaton ko an nakita ko sa akon Ama. Kamo naman an nabati niyo sa iyo ama amo an ginahimo niyo.”

³⁹Gin-otro gihapon ninda an inda sabat, “Kalulululuhi namon si Abraham.”

Kaya ginsabihan naman sinda ni Jesus, “Kay ginasabi niyo na kalahi kamo ni Abraham, nano kay dili niyo ginahimo an ginhimo niya. ⁴⁰Gusto niyo ako patayon na ginasabi lang sa iyo an kamatuudan na akon nabati

sa Dios. Wara sana maghimo si Abraham. ⁴¹Ginahimo niyo an himo san iyo ama.”

Nagsabat sinda, “Usad lang an amon ama na amo an Dios kag mga tunay kami niya na anak.”

⁴²Nagsabat si Jesus, “Kun an Dios an iyo Ama, namumut-an man niyo ako kay naghali ako sa iya kag adi na ako pero dili sa akon sadiri na kabubut-on nagkadi ako kundi kay ginsugo niya ako. ⁴³Nano kay dili niyo nasasabutan an ginasabi ko? Dahilan na habo niyo akuon an akon mensahe. ⁴⁴An demonyo an iyo ama kag gusto niyo himuon an naiilaan niya. Parapatay-tawo siya tuna pa sa katuna-tunai kag wara siya’n labot sa kamatuudan kay an kamatuudan wara sa iya kundi siya an ginhalinan san mga buwa kag an pagbuwa amo an ugali na niya kay buwaon siya. ⁴⁵Ugaling ako an nagasurmaton san kamatuudan kaya dili kamo nagatuod sa akon. ⁴⁶Sin-o sa iyo an makapamatuod na ako may kasal-an? Kun matuod an ginasurmaton ko, nano kay dili kamo nagatuod sa akon? ⁴⁷Mga anak san Dios an nagatuman san mga surmaton niya. Dili kamo nagatuman sani kay dili kamo mga anak san Dios.”

Dati Na Si Jesus Antes Si Abraham

⁴⁸Nagsabat naman an mga Judio, “Sigurado na tama gayod kami sa pagsabi na ikaw Samaritano kag may demonyo.”

⁴⁹Nagsabat si Jesus, “Wara ako’n demonyo kundi ginagalangan ko an akon Ama pero ginapakaraot niyo ako. ⁵⁰Dili ako nagapaumaw san akon sadiri. Igwa’n nagapamahala sana kag siya an magahusgar. ⁵¹Tandai niyo ini: dili mapapatay an nagatuman san akon katukduan.”

⁵²Nagsabi an mga Judio, “Niyang naaraman namon na may demonyo ka man gayod. Namatay si Abraham kag amo man an mga propeta pero nagasabi ka na an nagatuman san imo katukduan dili mapapatay hasta na lang. ⁵³Nano, labaw ka pa ki sa amon kalulululuhi na si Abraham na patay na? Nagkamaratay man ngani an mga propeta. Kay sin-o ka man?”

⁵⁴Nagsabat naman si Jesus, “Kun nagapaumaw ako san sadiri ko, wara’n pulos ina na pag-umaw. An nagaumaw sa akon an akon Ama na ginaangkon niyo na siya an iyo Dios. ⁵⁵Bisan ngani dili niyo siya nakilala pero ako kilala ko siya. Kun sabihon ko lugod na dili ko siya kilala, magigin buwaon ako pareho man niyo. Pero kilala ko man gayod siya kag matuod na ginatuman ko an iya katukduan. ⁵⁶Nagkalipay an iyo kalulululuhi na si Abraham sa paghuna na makita an pag-abot ko sa kinab-an. Nakita man niya kaya nalipay gayod siya.”

⁵⁷Didi naghunga an mga Judio sa iya, “Wara ka pa ngani’n 50 anyos kag nagasabi ka’n nakita mo na si Abraham?”

⁵⁸Nagsabat gihapon si Jesus, “Matuod gayod na ako dati na antes pa kan Abraham.”

⁵⁹Kaya nagpurot sinda'n mga bato agod batuhon siya pero nakatago siya kag nagluwas sa templo.

Ginpaayo Ni Jesus An Lalaki Na Gin-anak Na Buta

9 ¹Myintras nagalakat si Jesus, may nakita siya'n tawo na gin-anak na buta. ²Ginhunga siya san iya mga disipulos, “Maestro, sin-o an may sala kaya nabuhay siya na buta? Ini daw na tawo o an iya mga ginikanan?”

³Nagsabat si Jesus, “Pareho sinda wara'n sala. Nabuhay siya na buta agod ikahayag paagi sa iya an gahom san Dios. ⁴Niyan, myintras baga'n adlaw pa, dapat pagparahimuon ta an mga ginasugo sa aton san Dios na nagsugo sa akon. Maabot an gab-i na wara na'n makatrabaho. ⁵Myintras adi ako sa kinab-an ako an ilaw para sa mga tagakinab-an.”

⁶Pakasabi sani, nagluda siya sa duta kag naghimo sin lapok paagi sa luda. Tapos linahid niya sa mata san buta na lalaki ⁷kag sinabihan, “Kadto kag paghiram-os sa tangke san Siloe.” (An gusto sabihon sani, Sinugo.) Kaya naglakat an buta kag nanghiram-os. Tapos nag-uli na nakakita na siya.

⁸Nagpahurunga-hunga an iya mga katarakin kag san mga tawo na kasadto nakakita sa iya na nakilimos, “Nano, dili amo ini idto'n tawo na dati anay nagaingkod kag parapakilimos?”

⁹May mga nagsabat, “Oo, amo ina siya.”

May mga iba naman na nagsabi, “Dili, nakamayo lang siya.”

Pero an lalaki mismo nagsabi, “Ako amo idto.”

¹⁰Tapos ginhunga siya ninda, “Sa pan-o na paagi kay nakakita ka na?”

¹¹Nagsabat an dati buta, “An tawo na ginatawag na Jesus naghimo sin lapok, linahidan an akon mga mata kag nagsabi, ‘Kadto kag manghiram-os ka sa Siloe.’ Kaya nagkadto ako kag pakahiram-os nakakita na!”

¹²Naghunga sinda, “Hain naman siya?”

“Ambot,” an sapat niya.

Ginausisa San Mga Pariseo An Pagbulong Ni Jesus

¹³Ginpaupod san mga tawo an dati buta na lalaki sa mga Pariseo.

¹⁴Niyan, Adlaw sadto San Pagpahuway san naghimo si Jesus sin lapok kag ginpamuklat an mga mata san lalaki. ¹⁵Kaya naghunga man sa iya an mga Pariseo kun pan-o kay nakakita na siya. Ginsabihan naman niya sinda, “Linahidan niya sin lapok an akon mga mata kag ginpahiram-os. Pakatapos, nakakita na ako.”

¹⁶Didi may pira na mga Pariseo na nagsabi, “Dili hali sa Dios ina na tawo kay wara niya paggalangi an Adlaw San Pagpahuway.”

Pero may mga iba man na nagsabi, “Pan-o makahimo san mga milagro sugad sani an parakasala?” Kaya wara sinda magkaparareho'n isip.

¹⁷Tapos naghunga gihapon sinda sa dati buta, “Ikaw naman, nano an masasabi mo manungod sa iya kay an imo mga mata napamuklat niya?” “Propeta siya,” an sabat san lalaki.

¹⁸Pero wara magtuod an mga namumuno san mga Judio na an tawo dati buta kag nakakita na hasta na dili anay ginpatawag an mga ginikanan ¹⁹kag ginhunga sinda, “Matuod man gayod na ini na lalaki an anak niyo? Nano, ginasabi niyo na gin-anak siya buta na? Kun amo, nano kay nakakita na siya?”

²⁰Nagsabat an mga ginikanan, “Aram namon na siya an amon anak kag gin-anak na buta ²¹pero dili namon aram kun nano kay nakakita na siya o kun sin-o an nagpamuklat san iya mga mata. Hungaa niyo siya. May tama naman siya na kaisipan. Siya na mismo an makapahayag.” ²²Nagsurmaton sani an iya mga ginikanan kay hadlok sinda sa mga namumuno san mga Judio na nagkaigwa’n pagkasarabutan na an mag-ako kan Jesus na amo an Cristo pagapahalion sa sinagoga. ²³Kaya amo ini an dahilan kun nano kay ginsabi san iya mga ginikanan, “Hungaa niyo siya kay may isip na siya.”

²⁴Sa ikaduha na beses tinawag gihapon ninda an dati na buta kag ginsabihan siya, “Sa atubangan san Dios sabihi kami san kamatuudan, kay kami, aram namon na parakasala ina na tawo.”

²⁵Nagsabat siya, “Dili ko aram kun parakasala siya. An aram ko lang na kasadto buta ako pero yana nakakita na.”

²⁶Ginhunga gihapon siya ninda, “Nano an ginhimo niya sa imo? Pan-o niya napamuklat an imo mga mata?”

²⁷Nagsabat siya, “Ginsabi ko na sa iyo pero habo man kamo mamati. Nano kay gusto niyo na bation gihapon? Nano, gusto man niyo na magin disipulos niya?”

²⁸Pakabati sani gintuya-tuya siya ninda, “Ikaw an disipulos niya pero kami disipulos ni Moises. ²⁹Aram namon na nagsurmaton kan Moises an Dios pero ina na tawo dili namon aram kun tagadiin.”

³⁰Nagsabat an dati buta, “Makangangawa ini! Ginpamuklat niya an akon mga mata kag dili niyo aram kun tagadiin siya! ³¹Aram namon na an Dios dili ginapamatian an mga parakasala kundi idto’n mga nagasamba sa Dios kag nagatuman san iya kabubut-on. ³²Tuna san paglalang san kinab-an wara pa gayod sin nabaritaan na may nakapamuklat san mga mata san tawo na gin-anak buta na. ³³Kun ina na tawo dili hali sa Dios, wara siya’n mahimo.”

³⁴Nagsabat sinda, “Gin-anak ka kag nagdako na parakasala, tapos niyan ikaw pa an matukdo sa amon?” Kaya pinatuklang siya paluwas.

An Leksyon San Nakakita Na Dati Buta

³⁵Niyan, san nabaritaan ni Jesus na ginpaluwas an dati buta, nahanapan niya ini kag ginhunga, “Nano, nagatuod ka sa Anak San Tawo?”

³⁶Nagsabat an lalaki, “Sir, sin-o siya? Sabihi ako agod tuudan ko siya.”

³⁷Ginsabihan siya ni Jesus, “Nakita mo na siya kag siya ini na nakiistorya sa imo.”

³⁸An sabat niya, “Ginoo, nagatuod ako sa imo,” tapos nagsamba siya kan Jesus.

³⁹Nagsabi si Jesus, “Nagpakadi ako sa kinab-an agod husgaran an mga tawo para an mga buta na magtuod sa akon makakita, kag idto naman na nakakita pero habo magtuod magigin baga’n mabuta lugod.”

⁴⁰May mga Pariseo na adto didto kaupod niya na pakabati sani naghunga, “Nano, baga’n mga buta man kami?”

⁴¹Ginsabat sinda ni Jesus, “Kun mga buta kamo wara kamo’n kasal-an pero kay nagasabi kamo na nakakita, may kasal-an pa kamo.”

An Istorya San Maayo Na Pastor

10 ¹Nagpadayon pa si Jesus, “Matuod gayod na makawat kag tulisan an dili nagaagi sa pwertahan san turil san mga karnero kundi sa iba na paagi. ²Pero an nagaagi sa pwertahan amo an pastor san mga karnero. ³Ginapasulod siya san bantay sa pwertahan kag nagakilala san iya boses an mga karnero. Ginatawag niya ini na sadiri niya na karnero paagi sa ngaran kag ginagiyahan paluwas. ⁴Pakapaluwas na niya san tanan, nagauna siya sani kag nagasurunod an mga karnero sa iya kay kilala sani an iya boses. ⁵Pero sa dayuhan wara sinda magasunod kundi mas nagadurulag pahilayo sa iya kay dili sani kilala an iya boses.” ⁶Gin-istorya ni Jesus ini sa inda pero wara ninda masabutan kun nano an iya gusto sabihon.

Si Jesus An Maayo Na Pastor

⁷Kaya nagsurmaton gihapon si Jesus sa inda, “Matuod gayod na ako an pwertahan para sa mga karnero. ⁸Mga makawat kag tulisan an tanan na parabantay na nauna sa akon pagkadi pero an mga karnero wara mag-intyindi sa inda. ⁹Ako an pwertahan. Masasalbar an mga mag-agi sa akon, tapos sinda baga’n karnero na makaguwa-sulod kag makakita’n mahuraban. ¹⁰An makawat naman, an katuyuan niya mangawat, magpatay kag magsira. Pero ako an nagpakadi agod magkaigwa sinda’n buhay kag magpabugana pa lugod sin buhay.

¹¹“Ako man an maayo na pastor. An pastor na maayo amo an nagahalad san iya buhay para sa mga karnero. ¹²An sinuhulan naman, na dili amo an matuod na pastor na tagsadiri san mga karnero, ginapabaya an mga karnero kag nadalagan sa oras na makita niya na nagaarapiki na an maisog na hayop. Kaya ginatabag kag ginaburulag man sani an mga karnero. ¹³Nadulag siya kay sinuhulan lang kag wara’n pagmalasakit sa mga karnero.

¹⁴⁻¹⁵“Pero ako naman an pastor na maayo. Pareho san pakakilala sa akon san Ama kag an pakakilala ko man sa iya, kilala ko an akon mga karnero kag kilala man ako sani. Kaya ginahalad ko an akon buhay para sani. ¹⁶Niyan, igwa pa man ako’n iba na mga karnero na dili pa parte sani na manada. Sinda man dapat ko na tipunon kag babation ninda an akon boses. Tapos usad na lang an manada kag usad an pastor. ¹⁷Namumut-an ako san Ama kay ginahalad ko an akon buhay agod mabuhay gihapon ako. ¹⁸Wara’n makahali san buhay ko. Ginahalad ko ina sa sadiri ko na kabubut-on. Igwa ako’n gahom na ihalad ko ina kag kagamhanan na bawion gihapon kay ini an ginsugo sa akon san akon Ama.”

¹⁹Tungod sani na mga surmaton wara man gihapon magkaparareho an isip san mga Judio. ²⁰Kadamuan sa inda nagsarabi, “Nasudlan siya’n demonyo kaya nagabuang. Nano kay nagaparapamarati pa kamo sa iya?”

²¹An iba naman nagsabi, “Dili amo ini an panurmaton san tawo na nasudlan san demonyo. Nano, may demonyo kaya na makapakita sin buta?”

Ginporbar San Mga Judio Na Batuhon Si Jesus

²²Nag-abot an panahon san ginaselebrar san mga Judio an pyista san pagdidikar sa templo kasadto sa Jerusalem. Tighagkutan sadto ²³kag si Jesus nasa templo nagaagi sa lugar na ginatawag na portico ni Solomon. ²⁴Gintiripunan siya san mga Judio kag nagsabi, “Nano kay ginaparapahulat mo pa kami? Kun ikaw man gayod an Cristo, sabihi na ngani kami.”

²⁵Nagsabat si Jesus, “Ginsabihan ta na kamo pero dili man kamo nagatuod sa akon. An mga milagro na ginahimo ko sa ngaran san akon Ama amo an nagapamatuod manungod sa akon ²⁶pero dili kamo nagatuod kay dili ta kamo mga karnero. ²⁷An akon mga karnero nagapamati san akon boses, kilala ko sinda kag nagasunod sinda sa akon. ²⁸Ginahatagan ko sinda sin buhay na wara’n katapusan. Dili sinda mawawar-an sani kag wara man sin makaagaw sa inda sa akon. ²⁹An akon Ama na nagpaniwala sa inda sa akon amo an pinakalabaw sa tanan kag wara’n makaagaw sa inda sa iya. ³⁰Ako kag san Ama usad lang.”

³¹Tapos an mga Judio nagpururot naman gihapon sin mga bato agod batuhon siya. ³²Kaya sinabihan sinda ni Jesus, “Damo’n mga maayo na hinimuan an ginpakita ko sa iyo na ginsugo san Ama na himuon ko. Hain sani na mga milagro na pagabatuhon niyo ako?”

³³Ginsabat siya san mga Judio, “Dili ka namon batuhon dahilan san mga maayo mo na hinimuan kundi an imo pagpakaraot sa Dios sa pag-angkon na ikaw Dios pero tawo ka lang.”

³⁴Ginsabat sinda ni Jesus, “Nano, dili nasurat sa iyo mismo Kasuratan na an Dios nagsabi sa mga namumuno kasadto na mga dios sinda? ³⁵Niyan,

kun mga dios man gayod an pagtawag san Dios sadto'n mga gintiwalaan san surmaton niya kag an Kasuratan matuod hasta na lang, ³⁶nano, pagtuya-tuya ina sa iyo kun ako, na ginpili san Ama kag ginsugo sa kinab-an, nagsabi na, 'Ako an anak niya?' ³⁷Ayaw kamo pagtuod sa akon kun dili ko ginahimo an mga ginapahimo san akon Ama. ³⁸Pero kun ginahimo ko magtuod kamo sani na mga pagpamatuod bisan pa ngani dili kamo nagatuod sa akon. Tapos, maaraman niyo kag masiguro na an Ama nakig-usad sa akon kag ako sa iya."

³⁹Ginporbaran gihapon ninda na dakupon si Jesus pero nakadulag sa inda.

⁴⁰Nagbalik siya gihapon pagtabok sa Jordan sa lugar na kun diin sadto nagapambunyang anay si Juan. Didto nag-istar si Jesus ⁴¹kag damo an nagkaradto didto sa iya tapos nagsabi, "Wara maghimo'n milagro si Juan pero matuod an tanan na ginsabi niya manungod sani na tawo." ⁴²Kaya, damo sadto'n mga tawo an nagtuod kan Jesus.

An Pagkamatay Ni Lazaro

11 ¹Niyan may masakit na an ngaran Lazaro na nagaistar sa baryo san Betania kaupod an iya duha na kamanghod na babayi na sinda Maria kag Marta. ²Ini si Maria amo idto'n pira-pira pa na panahon nagbu-bo sin pahumot sa tiil san Ginoo kag ginpahidan san iya buhok. ³Kaya nagpasugo kan Jesus an magmanghod na babayi na may pasabi, "Ginoo, grabe an sakit san imo palangga na amigo."

⁴Pero pakabati sani ni Jesus nagsabi, "Ini na iya sakit dili pa sa kamatayon kundi para sa pag-umaw san Dios agod an anak niya pagaumawon paagi sani."

⁵Palangga ni Jesus sinda Marta, an iya kamanghod na babayi kag Lazaro. ⁶Pero apisar sani, pakabarita ni Jesus na masakit si Lazaro, nagpabilin pa gayod siya'n duha ka adlaw sani na lugar. ⁷Pakatapos sani, ginsabihan niya an iya mga disipulos, "Hamos, mabalik kita sa Judea."

⁸Nagsabat an mga disipulos, "Maestro, dili pa lang dugay na gusto ka batuhon didto san mga Judio. Nano, makadto ka pa gihapon?"

⁹Nagsabat si Jesus, "Nano, dili dose oras an maghapon? An nagalakat kun adlaw dili napapangkog kay nakakita siya paagi san kapaw-an sani na kinab-an. ¹⁰Pero an nagalakat sa kagab-ihon napapangkog kay wara'n ilaw sa iya." ¹¹Pakasabi sani ni Jesus nagpadayon pa siya, "Nagakaturug an aton amigo na si Lazaro pero kakadtuon ko agod pukawon siya."

¹²Ginsabihan siya san mga disipulos, "Ginoo, kun nagakaturug lang sigurado na magaayo siya." ¹³Niyan, an ginsabi ni Jesus amo an manungod sa kamatayon ni Lazaro pero sa paghuna ninda sani na pagkaturug an gusto niya sabihon na turog gayod.

¹⁴Kaya hayag nagsabi si Jesus, "Patay na si Lazaro, ¹⁵pero alang-alang sa iyo, ginakalipay ko na wara ako didto agod magtuod kamo sa akon. Hamos, makadto kita sa iya."

¹⁶ Si Tomas na ginatawag na kapid nagsabi sa kaurupod niya na mga disipulos, “Hamos man kita agod mamatay kaupod san Ginoo.”

Si Jesus An Magabuhay Gihapon Kag An Nagahatag-buhay

¹⁷ Pag-abot ninda Jesus, naaraman niya na upat na ka adlaw an pakalubong kan Lazaro. ¹⁸ Kay halapit lang an Betania sa Jerusalem, mga tulo ka kilometro an kaharayo, ¹⁹ damo'n mga Judio na tagadidto an nagkaradto kanda Marta kag Maria agod makigdamay sa pagkamatay san inda kamanghod na lalaki. ²⁰ Pakabati ni Marta na nagadangadang si Jesus, nagluwas kag nagsugat sa iya myintras si Maria nagpabilin sa inda balay.

²¹ Ginsabihan ni Marta si Jesus, “Ginoo, kun adi ka lang wara mamatay an akon kamanghod. ²² Pero bisan nangyari ini aram ko na an nano man na pagahangyuon mo sa Dios makapahimo siya sa imo.”

²³ Ginsabat man siya ni Jesus, “Mabubuhay gihapon an imo kamanghod.”

²⁴ Nagsabat si Marta, “Aram ko po na mabubuhay gihapon siya sa adlaw san pagkabuhay gihapon san mga patay.”

²⁵ Didi nagpahayag si Jesus, “Ako an nagabuhay gihapon san katawuhan kag an nagapabuhay sa inda kaupod san Dios hasta na lang. An nagatuod sa akon mabubuhay bisan namatay siya. ²⁶ Kaya an nagatuod kag nabubuhay sa pakig-usad sa akon dili mapapatay hasta na lang. Nagatuod ka ba sani?”

²⁷ Nagsabat si Marta, “Opo, Ginoo, nagatuod ako na ikaw an Cristo. Ikaw an anak san Dios na ginsabi kasadto na mapakadi kuno sani na kinab-an.”

²⁸ Pakasabi sani ni Marta, nag-uli siya kag may ginsikreto kan Maria, “Nag-abot na an Maestro kag gusto makigkita sa imo.” ²⁹ Pakabati sani tumindog dayon si Maria kag nagkadto kan Jesus. ³⁰ Niyan dili pa si Jesus nakaabot sa baryo. Adto pa siya sa lugar na ginsugatan sa iya ni Marta. ³¹ Myintras an mga Judio naman na adto didto sa balay na nakigdamay kan Maria nakita na nagdali-dali siya pagtindog kag pagluwas, nagsurunod sinda sa paghuna na mapakadto siya sa ginlubngan agod magnguyngoy didto.

³² Pagkasugati ni Maria kan Jesus nagluhod sa may tiilan niya na nagasabi, “Ginoo, kun adi ka lang wara napatay an akon kamanghod.”

³³ Pakakita ni Jesus na nagatangis sinda Maria kag san mga Judio na nakigdamay sa iya, nakabatyang siya sin grabe na kaurit kag natandog an iya puso. ³⁴ Tapos naghunga siya, “Diin niyo siya ginlubong?”

Ginsabat siya ninda, “Ginoo, kadi kag kita.”

³⁵ Didi, nangtangis si Jesus.

³⁶ Kaya nagsabi an mga Judio, “Kita, sopra gayod an pagpalangga niya kan Lazaro!”

³⁷Pero may nagsabi man na iba, “Napakita niya an buta, dili kaya niya mapugulan an pagkamatay sani na tawo kun adi siya?”

An Pagbuhay Gihapon Kan Lazaro

³⁸Natandog gayod sin grabe an puso ni Jesus na naghalapit siya sa ginlubngan. Kweba ini na gintahuban sin bato. ³⁹San adto na sinda nagsugo si Jesus, “Halia an bato.”

Pero nagreklamo si Marta na kamanghod san patay, “Ginoo, may baho na siya yana kay upat na ka adlaw an iya pakamatay.”

⁴⁰Ginsabat siya ni Jesus, “Ginsabihan ta na бага ikaw na kun magtuod ka sa akon, makikita mo an gloryoso na gahom san Dios.”

⁴¹Kaya ginhali san mga tawo an bato. Pakatapos, naghangad si Jesus kag nagsabi, “Ama, nagapasalamat ako sa imo kay ginapamatian mo an akon pangadyi. ⁴²Aram ko na pirme mo ako ginapamatian pero ginasabi ko ini agod magtuod an mga tawo na adi sa patalibod na sinugo mo ako.”

⁴³Pakasabi niya sani, nagsiyak siya, “Lazaro, magluwas ka dida.”

⁴⁴Tapos nagluwas man an dati patay na naburubudan sin tela an iya mga kamot kag tiil kag an iya pamayhon natahuban sin otro tela.

Ginsugo sinda ni Jesus, “Hubadi niyo siya agod libre na.”

An Mga Judio Nagtuna Pagplano Na Patayon Si Jesus

(Mateo 26:1-5; Marcos 14:1-2; Lucas 22:1-6)

⁴⁵Damo na mga Judio na kaurupod ni Maria an nakakita san ginhimo ni Jesus kaya nagtuod sa iya. ⁴⁶Pero may iba sa inda na nagpakadto sa mga Pariseo agod isumat an ginhimo ni Jesus. ⁴⁷Kaya gintiripon san mga namumuno na kapadian kag san mga Pariseo an inda konseho, tapos ginhunga, “Nano an himuon ta kay ini na tawo nagapanghimo’n damo na mga milagro? ⁴⁸Kun tugutan ta lang siya magpadayon sa iya ginahimo, magatuod sa iya an tanan kag basi magaako sa iya bilang hadi, tapos mapakadi an mga taga-Roma na otoridad kag sisiraon ninda an aton templo kag an aton nasyon.”

⁴⁹Tapos usad sa inda na an ngaran si Caifas na amo an pinakapuno na padi sadto na tuig nagsabi, “Baga’n dili gayod niyo nasasabutan an aton kamutangan. ⁵⁰Dili niyo nasasabutan na mas maayo pa sa iyo na may mapatay na usad na tawo para sa kadamuan na tawo ki sa mapara an bilog na nasyon.”

⁵¹Dili siya sani nagsurmaton sa iya sadiri na kabubut-on kundi bilang pinakapuno na padi sana na tuig siya an ginpasabi san Dios na mamamatay si Jesus alang-alang sa mga taga-Israel. ⁵²Dili lang ini kundi agod pag-urusadon man sa inda an iba man na mga tawo na magigin katawuhan san Dios sa iba na mga lugar sa kinab-an. ⁵³Kaya sadto na adlaw nagtuna sinda pagplano na patayon si Jesus.

⁵⁴Pakaarami sani ni Jesus, dili na siya nagapakita sin hayag sa mga Judio kundi naghali siya didto kag nagpakadto sa lungsod na ginatawag na Efrem na halapit sa disyerto. Didto siya nag-istar kaupod san iya mga disipulos.

⁵⁵Niyan, halapit na an pyista san Paskwa san mga Judio kaya damo na mga tawo na hali sa kaumahan an nagpa-Jerusalem antes sani agod malinisan an inda sadiri sa kasal-an susog sa ginsugo sa Kasuguan.

⁵⁶Pag-abot ninda didto ginhanap si Jesus kag nagairistoryahan myintras nagairistambay sa templo, “Nano sa paghuna niyo, dili ada siya mamimyista?” ⁵⁷Niyan, nagsugo kasadto an mga namumuno san kapadian kag san mga Pariseo na kun may maaram san lugar ni Jesus, dapat paaramon sinda agod inda ikapadakop.

Ginbu-buan Sin Pahumot Si Jesus Para Sa Iya Lubong
(*Mateo 26:6-13; Marcos 14:3-9*)

12 ¹Unom pa ka adlaw antes san Paskwa, nagpa-Betania si Jesus didto sa ginaistaran ni Lazaro na kasadto ginbuhay niya gihapon hali sa pagkamatay. ²Didto ginpapon syahan si Jesus. Si Marta an nagsirbe kag si Lazaro naman usad san mga kaatubang niya sa may lamesa. ³Niyan, si Maria may dara'n tunga sa litro san mahalon na olor na puro nardo. Ini ginbu-bo niya sa mga tiil ni Jesus, tapos ginpahidan san iya buhok. Napuno an balay san humot san olor.

⁴Pero nagsabi si Judas Iscariote, usad san mga disipulos ni Jesus (na amo an matraydor sa iya), ⁵“Nano kay dili ginbaligya ina na olor sin 300 na dinaryo kag an kabaklanan ipanghatag sa mga pobre?” ⁶Dili niya ini ginsabi kay may pagmalasakit sa pobre kundi kay siya makawat. Siya an nagadara san surudlan san inda kwarta kag anad na siya na kuhaan ini.

⁷Didi nagsabi si Jesus, “Pabayai ini na babayi kay gintigana niya ina na pahumot para sa akon lubong. ⁸Pirme kaupud-upod niyo an mga pobre pero ako dili pirme adi sa iyo.”

⁹Pakaarami san damo na mga Judio na adto sa Betania si Jesus, nagkaradto sinda agod makita siya kag lalo na si Lazaro na iya ginbuhay gihapon hali sa pagkamatay. ¹⁰Kaya ginplanuhan san mga namumuno san kapadian na patayon man si Lazaro, ¹¹kay paagi sa iya damo na mga Judio an nagbaraya sa inda kag nagaturuod kan Jesus.

An Malipay Na Pagsulod Ni Jesus Sa Jerusalem
(*Mateo 21:1-11; Marcos 11:1-11; Lucas 19:28-40*)

¹²Pagkaotro adlaw an kadamuan san mga namyista nakabati na nagadangang na si Jesus sa Jerusalem. ¹³Kaya nagbaranggi sinda sin mga sanga na baga'n palmera agod ibutang sa agihan niya susog san inda kaulian tapos nagruluwas agod sugaton siya na nagasiriyak,

“Hosanna!

Ginpalabi ini siya na nagapakadi sa ngaran san Ginoo!^g

Umawon siya kay siya an hadi naton na mga Judio!”

¹⁴Niyan may naagihan si Jesus na pareho san tinday na kabayo na ginatawag tinday san asno kag ginsakyan niya pareho san nakasurat sa kasuratan,

¹⁵“Mga katawuhan san Sion, ayaw kahadlok.

Kitaa, nagaabot na an imo hadi na nakasakay sa tinday na asno.”^h

¹⁶Sadto mismo wara anay nasabutan san iya mga disipulos ini na nangyari pero pakasakat ni Jesus sa iya trono sa langit, amo pa lang ninda nadumduman ini na sinurat manungod sa iya kag ginhimo ninda ini sa iya.

¹⁷Niyan, san tawagon ni Jesus si Lazaro na magluwas sa rulubngan kag ginbuhay gihapon siya hali sa pagkamatay, an katawuhan na kaupod didto ni Jesus nag-istorya pagpira-pira sa mga iba pa kun nano an nangyari kan Lazaro. ¹⁸Kaya an mga namyista nagruluwas pagsugat kan Jesus kay nabaritaan ninda na siya an naghimo sadto’n milagro. ¹⁹Didi sani idto’n mga Pariseo naman nagpabarasul-basol, “Nakita na niyo. Wara na kita sin mahimo pa. An tanan na tawo sa kinab-an nagaaurupod na sa iya!”

Ginaistorya Ni Jesus An Manungod Sa Iya Kamatayon

²⁰Niyan, may mga Griego kaupod sadto’n nagpa-Jerusalem sa pagsamba dahilan sa pyista. ²¹Nag-arapiki ini sinda kan Felipe na taga-Betsaida sa Galilea kag ginsabihan siya, “Sir, gusto namon makigkita kan Jesus.” ²²Nagkadto si Felipe kan Andres kag ginsabihan ini, tapos, nag-upod naman sinda para sabihan si Jesus.

²³Ginsabat sinda ni Jesus, “Nag-abot na an oras na maumaw an Anak San Tawo. ²⁴Matuod gayod na kun dili ikasabwag an binhi na trigo kag mamatay, pirme lang ini sulo. Ugaling kun mamatay ini, tapos magtubo, magapamunga’n damo. ²⁵An namumuot sa sadiri niya na buhay mawawar-an sani. An dili nagapahalaga sa iya buhay didi sa kinab-an kundi ginapahalagahan lugod niya an kagustuhan san Dios makatigana ina na buhay para sa buhay na wara’n katapusan. ²⁶An tanan na nagapasakop san sadiri sa akon dapat magsunod sa akon. Kun hain ako, adto man an akon suruguon. An magpasakop sa akon pagagalangan man san akon Ama.

²⁷“Nahahandal gayod ako. Nano, maayo kun masasabi ko, ‘Ama ko, ilikay man ako sa maabot na oras san pagtios’? Dili gayod kay amo ini an katuyuan san akon pagkadi na amo an magtios. ²⁸Kaya, Ama, ipagalang an imo ngaran.”

---

^g 12:13 Kitaa sa Salmo 118:25-26. ^h 12:15 Kitaa sa Zacarias 9:9.

Tapos, may boses hali sa langit, “Ginpagalangan ko na ina kag pagagalangan ko gihapon.” ²⁹May mga tawo na adto didto na nakabati sani kag nagsarabi na nagdalugdog. May iba naman na nagsarabi na igwa’n anghel na nakisurmoton sa iya.

³⁰Nagsabat si Jesus, “Dili para sa akon ina na boses kundi alang-alang sa iyo. ³¹Niyan, amo na ini an panahon san pagahusgar san Dios sani na kinab-an. Adi na an panahon na dadaugon an prinsiphe sani na si Satanas. ³²Tapos, pagpahitaas sa akon hali sa duta, papawilihon ko an tanan na mga tawo sa akon sadiri paagi sana.” ³³Ginsabi niya ini agod ipasabot kun pan-o siya mamamatay.

³⁴Ginsabat siya san mga tawo, “Naaraman namon sa Kasuguan na an Cristo magapadayon hasta na lang. Nano kay ginasabi mo na an Anak San Tawo dapat na ihitaas? Sin-o ini na Anak San Tawo?”

³⁵Kaya ginsabihan sinda ni Jesus, “Madali na lang na panahon na an ilaw magapabilin pa sa iyo. Magpadayon pa kamo myintras adi pa an ilaw agod dili kamo maabtan san dulom na amo an kasal-an kay an nagalakat sa kadulman dili aram kun mapakain siya. ³⁶Myintras igwa pa kamo’n ilaw, magtuod sani agod magin mga tawo kamo na ada pirme an ilaw.”

Pakasabi ni Jesus sani, binayaan niya sinda kag nagtago sa inda.

Dili Nagatuod An Mga Judio Kan Jesus

³⁷Bisan naghimo si Jesus sin damo na mga milagro sa atubangan san mga Judio, wara gihapon sinda magtuod sa iya. ³⁸Nangyari ini agod matuman an ginsabi san propeta na si Isaias,

“Ginoo, wara’n nagatuod san amon ginumat kag wara man sin nagaako san gahom na ginhayag mo.”ⁱ

³⁹Dili sinda nakatuod kay susog sa ginsabi man ni Isaias,

⁴⁰“Ginbuta niya sinda sa isip kag ginpasutil agod an inda mga mata dili makakita san kamatuudan, dili makasabot kag dili magbalik sa akon agod paayuhon ko, sabi san Dios.”^j

⁴¹Ginsabi ini ni Isaias kay may pangitaon siya san gloria ni Jesus kag nagsurmoton manungod mismo sa iya.

⁴²Apisar sani, damo an nagtuod sa iya bisan sa mga namumuno, ugaling dahilan sa kahadlok sa mga Pariseo dili sinda nagahayag kay basi palayason sinda sa sinagoga. ⁴³An dahilan sani kay naiilaan pa ninda an pagdayaw san mga tawo ki sa pagdayaw san Dios.

ⁱ 12:38 Ginsurat sa Griego, “Ginoo, sin-o an nagtuod san amon ginumat? Kag kanin-o ginhayag an kamot san Ginoo?” Kitaa sa Isaias 53:1.   ^j 12:40 Kitaa sa Isaias 6:10.

An Huwes

⁴⁴Tapos, sa makusog na boses nagsurmaton si Jesus sa kadamuan, “An magtuod sa akon dili lang nagatuod sa akon kundi hasta man sa nagsugo sa akon. ⁴⁵An nakakita sa akon nakakita naman sa iya na nagsugo sa akon. ⁴⁶Nagpakadi ako sa kinab-an bilang ilaw agod an nagatuod sa akon dili na gayod magpadayon sa kadulman. ⁴⁷Dili ako nagahusgar san nagapamati san akon mga surmaton pero dili nagatuman sani kay dili ako nagpakadi agod husgaran an katawuhan sa kinab-an kundi isalbar sinda. ⁴⁸May nagahusgar naman san nagasikway sa akon kag dili nagaako san akon ginasabi kag ini mismo na ginsikway niya amo an makapahusgar sa iya sa katapusan na adlaw na amo an adlaw san paghusgar.

⁴⁹“Niyang, dili ako nagsurmaton hali sa akon sadiri na kabubut-on kundi hali sa akon Ama na nagsugo sa akon. Siya an nagsugo kun nano an akon pagasabihon kag kun pan-o an pagapahayag. ⁵⁰Aram ko man na an nagasunod sa iya Kasuguan magakaigwa sin buhay na wara'n katapusan. Kaya, an akon ginasurmaton amo lang an ginasugo sa akon san Ama.”

Ginahugasan Ni Jesus An Mga Tiil San Iya Mga Disipulos

13 ¹San bisperas san kapyistahan san Paskwa, aram na ni Jesus na nag-abot na an oras na mabaya na siya sani na kinab-an kag mauli sa Ama. Pirme namut-an ni Jesus an mga nagin sadiri niya na tawo didi sa kinab-an kag niyan ipapakita niya sa inda an pinakabiyo na pagkamuot niya sa inda.

²Myintras nagapanigab-i sinda Jesus kag san iya mga disipulos, si Judas na anak ni Simon Iscariote ginpaisip san dyablo na magtraydor kan Jesus. ³Aram ni Jesus na ginpaniwala sa iya san Ama an kagamhanan agod himuon an tanan. Aram man niya na hali siya sa Dios kag magabalik gihapon sa iya. ⁴Kaya tumindog si Jesus, hinuba an iya pansuon na bado kag nagbalighot sin twalya sa iya hawak. ⁵Tapos, pakabuhos niya'n tubig sa planggana, nagtuna paghugas san mga tiil san iya mga disipulos kag pagtrapo sani paagi san twalya na nakabalighot sa iya hawak.

⁶Pagtungod niya kan Simon Pedro nagsabi ini sa iya, “Ginoo, dili mo naman dapat hugasan an akon tiil.”

⁷Ginsabat siya ni Jesus, “Dili mo pa yana nasasabutan an akon ginahimo pero sa maabot masasabutan mo na.”

⁸Nagpatugas si Pedro, “Hasta na lang dili ka gayod magahugas san akon tiil!”

Didi nagpahayag si Jesus, “Kun dili ko hugasan an imo tiil, dili ko na ikaw kausad.”

⁹Nagsabat si Simon Pedro, “Ginoo, dili lang kay an akon tiil an imo hugasan kundi hasta an akon kamot kag ulo!”

¹⁰Nagsabat si Jesus, “An nagkarigo na dili na kinahanglan hugasan pa pwera na lang sa iya tiil kay malinis na siya. Sugad man kamo mga malinis na pero dili an tanan sa iyo.” ¹¹Niyan, nakasabi si Jesus sani na “pero dili tanan sa iyo malinis” kay aram naman niya kun sin-o an magatraydor sa iya.

¹²Pakahugas niya san inda mga tiil, ginsul-ot gihapon an iya ginhuba na pansuon kag nagbalik sa lamesa. “Nano, nasabutan niyo an ginhimo ko sa iyo?” an hunga niya. ¹³“Ginatawag niyo ako na Maestro kag Ginoo. Matuod ina kay ako amo gayod ina. ¹⁴Kaya, kun ako na iyo Ginoo kag Maestro naghugas san iyo mga tiil, dapat magpahurugas-hugas man kamo san iyo tiil. ¹⁵Ginpakita ta kamo sin halimbawa agod irugon man niyo kun nano an ginhimo ko sa iyo. ¹⁶Matuod gayod na wara’n suruguon na labaw pa ki sa iya amo kag wara sin ginsugo na labaw pa sa nagsugo sa iya. ¹⁷Niyan na aram na niyo ini tanan na ginsabi ko, malipay kamo kun tumanon niyo.

¹⁸“Dili kamo tanan an ginapabatian ko. Aram ko an akon mga pinili pero dapat matuman na an nasusurat sa Banal Na Kasuratan na amo ini, ‘An nakisaro sa akon sa lamesa nagin kontra sa akon.’ ¹⁹Ginasabi ko na sa iyo antes ini mangyari, kay kun mangyari ini amo pa lang kamo magatuod na ako amo idto’n ginsabi ko kasadto na ako. ²⁰Matuod gayod na an mag-ako sa sinugo ko nagaako man sa akon kag an mag-ako sa akon nagaako man sa nagsugo sa akon.”

Ginaistorya Ni Jesus Na Pagatraydor an Siya Ni Judas
(*Mateo 26:20-25; Marcos 14:17-21; Lucas 22:21-23*)

²¹Pakasabi sani ni Jesus nahandal gayod siya kag nagsabi sin hayag, “Matuod gayod na may usad sa iyo na matraydor sa akon.”

²²Nagpasurusurud-ong an mga disipulos kay dili ninda aram kun sin-o an iya ginapatamaan. ²³Niyan, an palangga na disipulos ni Jesus na katakin gayod niya kaya baga’n nakasandig na sa iya ²⁴an ginpasabot ni Simon Pedro na hungaon kun sin-o ina na iya ginsabi.

²⁵Kaya nakasandig na siya kan Jesus na naghunga, “Ginoo, sin-o ba ina?”

²⁶“Siya amo an hahatagan ko sani na tinapay pakasawsaw ko,” an sabat ni Jesus. Kaya pakasawsaw niya sani hinatag kan Judas na anak ni Simon Iscariote. ²⁷Pakabaton naman sani ni Judas nagsulod sa iya si Satanas.

Pakatapos ginsabihan siya ni Jesus, “Himua dayon an hihimuon mo.” ²⁸Wara’n adto sa lamesa na nakasabot kun nano kay ginsabi ini ni Jesus. ²⁹May pira sa inda na naghuna na tungod kay si Judas an nagahuyot

san kwarta ginasabihan siya ni Jesus, “Magbakal ka san aton mga kinahanglanon sa pyista,” o kadaka ginasabihan siya na maglimos sa pobre.

³⁰Pakabaton ni Judas san tinapay nagluwas siya dayon. Gab-i na sadto.

³¹Pakaluwas ni Judas nagsabi si Jesus, “Niyan, tikahayagon an galang ko na Anak San Tawo kag paagi sa akon an gloria naman san Dios.

³²Kun gin-galang an Dios paagi sa akon, pagagalangan naman ako dayon san Dios mismo.

³³“Mga namumut-an ko na baga man lang an akon kaanakan, dili na ako madugay pakig-upod sa iyo. Paghali ko, hahanapon niyo ako pero ginasabi ko sa iyo pareho san ginsabi ko man sa mga namumuno san mga Judio na dili kamo makakadto sa akon kakadtuan. ³⁴Pero may bag-o na sugo ako para sa iyo: magkaminuruutan kamo. Dapat gayod na magkaminuruutan kamo pareho san pagkamuot ko sa iyo. ³⁵Kay kun magkaminuruutan kamo, makikilala san tanan na kamo mga disipulos ko.”

An Pagasabi Ni Jesus Manungod Sa Pagpaambot Sa Iya Ni Pedro
(*Mateo 26:31-35; Marcos 14:27-31; Lucas 22:31-34*)

³⁶Pakabati sani naghunga sa iya si Simon Pedro, “Ginoo, mapakain ka?”

Nagsabat si Jesus, “Sa akon kakadtuan dili ka makasunod niyan pero dili madugay masunod ka na.”

³⁷Naghunga gihapon si Pedro, “Ginoo, nano kay dili ako pwede magsunod sa imo niyan? Handa ako mamatay alang-alang sa imo.”

³⁸Ginsabat siya ni Jesus, “Nano, handa ka man gayod mamatay alang-alang sa akon? Matuod gayod na antes pa magaturaok an manok ginpambutan mo na ako’n tulo ka beses.”

Si Jesus An Dalan Pakadto Sa Ama

14 ¹Tapos nagsurmaton si Jesus sa tanan na mga disipulos, “Ayaw kamo kahandal kundi magtuod sa Dios kag sa akon. ²Makadto ako sa istaran san akon Ama agod magpreparar san lugar para sa iyo kay didto damo’n mga kwarto. Kun dili ini matuod dili ako masumat sa iyo. ³Pakapreparar ko sin lugar para sa iyo, mabalik gihapon ako agod iupod na kamo, tapos kun hain ako adto man kamo. ⁴Niyan, aram na niyo an pagpakadto sa akon kakadtuan.”

⁵Nagsabi sa iya si Tomas, “Ginoo, dili pa namon aram kun mapakain ka, kaya pan-o namon maaraman an pagpakadto?”

⁶Ginsabat siya ni Jesus, “Ako an dalan pagpakadto sa Ama. Ako man an ginahalinan san kamatuudan manungod sa iya kag an nagahatag sin wara’n katapusan na buhay. Wara’n makakadto sa iya kun dili paagi

sa akon. ⁷Kun nakilala niyo ako nakilala man niyo an akon Ama. Tuna niyan kilala na niyo siya kag nakita na niyo.”

⁸Ginsabihan naman si Jesus ni Felipe, “Ginoo, ipakita sa amon an Ama kag kontento na kami.”

⁹Nagsabat naman si Jesus, “Felipe, dugay na na panahon an pag-urupod naton kag dili mo lang gihapon ako kilala? An nakakita sa akon nakakita man sa Ama. Kaya nano kay masabi ka na ‘Ipakita sa amon an Ama?’ ¹⁰Nano, dili ka nagatuod na nakig-usad ako sa Ama kag siya nakig-usad man sa akon? Dili hali sa akon sadiri na kabubut-on an mga ginasabi ko sa iyo. Ginahimo san Ama na adi sa akon an iya mismo mga himo. ¹¹Dapat magtuod kamo sa akon na nakig-usad ako sa Ama kag siya man sa akon. Pero kun dili niyo mahimo, magtuod lang kamo dahilan sani na mga hinimo ko.

¹²“Matuod gayod na an nagatuod sa akon makahimo san akon mga ginaparahimo kag mas labaw pa sana an mga mahihimo niya kay makadto ako sa Ama. ¹³Pwera pa sani, hihimuon ko an nano man na ayuon niyo susog sa pagbuot ko agod umawon an Ama paagi sa Anak. ¹⁴Kaya hihimuon ko man gayod an nano man na ayuon niyo paagi sa ngaran ko.

An Panuga Na Ipadara An Espirito Santo

¹⁵“Kun namumuot kamo sa akon, tutumanon niyo an akon mga kasuguan. ¹⁶Kaya aayuon ko sa Ama na hatagan kamo sin iba pa na Parabulig na magaupod sa iyo hasta na lang. ¹⁷An makakaupod niyo amo an Espirito na makapasabot sa iyo san kamatuudan manungod sa Dios. Ini an Espirito na dili makaako an katawuhan san kinab-an kay dili ninda siya nakikita o nakikilala. Pero kilala niyo siya kay siya kaupod niyo kag ada siya magaistar sa iyo.

¹⁸“Bisan maghali na ako dili ta kamo pagapabayaan na baga'n mga ilo pero mabalik ako. ¹⁹Pakatapos sin kadali na panahon dili na ako makikita san katawuhan san kinab-an pero makikita niyo ako. Kay buhay ako kaya mabubuhay man kamo. ²⁰Sana na adlaw masasabutan niyo na ako adto sa pakig-usad sa akon Ama. Kamo nakig-usad sa akon kag ako man sa iyo. ²¹An namumuot sa akon amo an nag-ako san akon mga kasuguan kag nagatuman sana. An namumuot pa gayod sa akon mamumut-an san Ama kag ako man mamumuot kag magapakita sa iya.”

²²May iba na Judas (kay dili ini si Judas Iscariote) na naghunga man, “Ginoo, nano kay sa amon ka lang mapakita kag dili sa katawuhan san kinab-an?”

²³Didi naman nagpahayag si Jesus, “An namumuot sa akon tutumanon an akon mga surmaton kag mamumuot man sa iya an akon Ama. Tapos makiusad kami sa iya kag iistaran namon siya. ²⁴An dili naman

namumuot sa akon dili nagatuman san akon mga surmaton. Niyan, dili hali sa akon sadiri an surmaton na iyo nababati kundi hali sa Ama na nagsugo sa akon.

²⁵“Ini tanan ginasabi ko sa iyo myintras adi pa ako kaupod niyo. ²⁶Pero igwa’n Parabolig na amo an Espirito Santo na ipapadara sa iyo san Ama para sa lugar ko. Siya an magapadumdom san tanan na ginsabi ko sa iyo kag magatukdo sa iyo manungod sani. ²⁷An kalinaw ibibilin ko sa iyo kaya may kalinaw kamo hali sa akon. Iba ini san pagapalinaw sa iyo san katawuhan sa kinab-an na dili nagasunod sa akon. Kaya ayaw kamo kahandal kag kahadlok.

²⁸“Nabati niyo na ginsabi ko, ‘Mahali na ako pero mabalik gihapon.’ Kun namumuot kamo sa akon magin malipay kamo na makadto ako sa Ama kay mas labaw siya ki sa akon. ²⁹Ginsabi ko na ini sa iyo antes mangyari agod kun mangyari magtuod kamo. ³⁰Madali na lang na panahon na makisurmaton pa ako sa iyo kay an Dyablo na amo an prinsipe sani na kinab-an nagadangadang na. Kaya lang, wara ini’n gahom sa akon ³¹pero agod maaraman san katawuhan san kinab-an na namumuot ako sa Ama, ginatuman ko an ginsugo niya sa akon. Hamos na kita.”

An Istorya San Puno Kag Mga Sanga

15 ¹Pakalarga ninda nagsabi si Jesus, “Ako an tunay na puno san ubas kag an akon Ama an paraataman. ²Pupuludon niya an dili nagapamunga na sanga na ada sa akon pero an tanan na mga nagapamunga na sanga ginapungon niya agod mas lalo na mamunga. ³Mga malinis na kamo paagi san mga gintukdo ko sa iyo. ⁴Magpadayon kamo na kausad ko kag ako man sa iyo. Pareho san sanga na dili makapamunga sa sadiri lang niya kundi dapat kausad ini san puno, amo man kamo dili makapamunga kun dili magpadayon sa pakig-usad sa akon.

⁵“Ako an puno kag kamo an mga sanga. Nagapamunga’n damo an nagapadayon pakig-usad sa akon kag ako man ada sa pakig-usad sa iya. Matuod ini kay dili kamo makapamunga kun wara ako sa iyo. ⁶An dili naman nagapadayon pakig-usad sa akon pareho sa gintapok na sanga na nauuga, kaya, ginatipon ini na mga sanga, ginadabok sa kalayo kag nauugdaw. ⁷Pero kun nagapadayon kamo pakig-usad sa akon kag pirme man niyo ginatuman an akon mga surmaton, maaayo niyo an nano man na iyo gusto kag ihahatag sa iyo. ⁸Kun nagapamunga kamo’n damo, nagapamatuod kamo na mga disipulos ko kag paagi sani ginaumaw an akon Ama.

⁹“An pagkamuot ko sa iyo pareho san pagkamuot sa akon san Ama. Dapat kamo magpadayon sa akon pagkamuot, ¹⁰kag magapadayon

gayod kamo sa akon pagkamuot kun tumanon niyo an akon mga kasuguan pareho na gintuman ko an mga kasuguan san akon Ama kag nagapadayon sa iya pagkamuot sa akon. ¹¹Ginsabi ko ini sa iyo agod mapalipay kamo san akon kalipay kag mabiyo an iyo kalipay.

¹²“Amo ini an akon sugo: magkaminuruutan kamo pareho san pagkamuot ko sa iyo. ¹³An pinakalabaw na pagkamuot na ikapakita sin tawo para sa iya mga kaamigo amo an pagpakamatay para sa inda. ¹⁴Mga kaamigo ta kamo kun tumanon niyo an mga ginatugon ko sa iyo. ¹⁵Dili ta na kamo ginatawag na mga uripon kundi mga kaamigo kay an uripon dili aram an ginahimo san iya amo. Pero bilang mga kaamigo ko ginumat ko sa iyo an tanan na nabatian ko sa akon Ama.

¹⁶“Dili kamo an nagpili sa akon kundi ako an nagpili sa iyo kag nagbutang na mamuhay kamo na nagapamunga kag magapadayon ini na bunga hasta na lang. Kun sugad, ihahatag sa iyo san Ama an nano man na ayuon niyo sa iya sa ngaran ko. ¹⁷Kaya ginaotro ko an akon sugo: magkaminuruutan kamo.

Ginasikway San Katawuhan San Kinab-an An Katawuhan San Dios

¹⁸“Kun ginatikway kamo san tagakinab-an, dumduma niyo na ginatikway na anay ninda ako antes kamo. ¹⁹Kun katawuhan kuntani kamo san kinab-an, mamumut-an kamo san katawuhan sani bilang sadiri ninda. Pero palibhasa dili kamo katawuhan san kinab-an kundi ginpili ta kamo hali sa inda, kaya ginatikway kamo ninda. ²⁰Dumduma an ginsabi ko sa iyo: ‘wara’n uripon na labaw sa iya amo.’ Kaya kun ginpasakitan ninda ako, pagapasakitan man kamo. Kun gintuman ninda an akon katukduan, tutumanon man ninda hasta an katukduan niyo. ²¹Pero hihimuon ninda sa iyo ini tanan dahilan na sa akon kamo kag dahilan man na dili ninda kilala an nagsugo sa akon.

²²“Kun wara ako nagpakadi kag nagsurmaton sa inda, wara sinda’n kasal-an. Pero sa sugad wara na sinda’n ikadahilan san inda mga kasal-an. ²³An nagatikway sa akon ginatikway man an akon Ama. ²⁴Kun wara ako naghimo sa atubangan ninda sani na mga himo na wara pa gayod sin nakahimo, dili sinda masasala pero sa sugad na nakita na ninda ini tanan, sa gihapon ginatikway ninda ako kag san akon Ama. ²⁵Ugaling nangyari ini agod matuman an nasusurat sa inda Kasuguan na amo ini, ‘Ginatikway ako ninda na wara’n dahilan.’^k

²⁶“Pero pag-abot san Parabolig na hali sa Ama, magatestigo siya manungod sa akon. Siya amo an Espirito na magapasabot san kamatuudan kaya ipapadara ko siya sa iyo hali sa Ama. ²⁷Tapos kamo naman magatestigo man kay mga kaurupod ta kamo tuna san katuna-tunai.

^k 15:25 Kitaa sa Salmo 35:19; 69:4.

16 ¹“Ini tanan ginsabi ko sa iyo agod dili niyo bayaan an iyo pagtuod sa akon. ²Pagapahalion kamo sa mga sinagoga kag maabot ngani an adlaw na magahuna an mapatay sa iyo na ini pagsirbe sa Dios. ³Hihimuon ninda ini kay dili ninda nakilala an Ama hasta ako. ⁴Pero ginsabi ko ini sa iyo agod pag-abot sana na oras kun mangyari ini madumduman niyo na ako nagpadaan sani sa iyo. Wara ko anay ini pag-isabi sa iyo kasadto kay kaupod pa ako niyo.

Mga Himo San Espirito Santo

⁵“Niyam mabalik na ako sa nagsugo sa akon pero wara naman ni usad sa iyo sin naghunga kun mapakain ako, ⁶kundi namumundo kamo kay ginsabi ko ini sa iyo. ⁷Kaya lang matuod gayod na ini na paghali ko para sa iyo sadiri na kaayuhan kay kun dili, dili man mapakadi sa iyo an Parabolig. Pero kun maghali ako papakadion ko siya sa iyo. ⁸Pag-abot niya igapamatuod niya sa katawuhan na sala an inda paghuna manungod sa kasal-an kag manungod sa katanusan kag paghusgar. ⁹An una, manungod sa kasal-an kay igapakita niya na may sala sinda kay dili nagatuod sa akon. ¹⁰Tapos, manungod naman sa katanusan kay igapamatuod man niya na matanos ako kay mapakadto ako sa Ama kag dili na ako niyo makikita. ¹¹Sa urhi, manungod sa paghusgar kay igapakita niya na huhusgaran an mga tawo kay ginhusgaran na san Dios an Dyablo na namumuno sani na kinab-an.

¹²“Damo pa an mga sarabihon ko sa iyo pero dili pa niyo ini kakayahon yana. ¹³Pag-abot san Espirito na magapasabot san kamatuudan, papaaramon kamo niya san bilog na kamatuudan na hali sa Dios kay dili siya magasurmaton hali sa iya sadiri kundi sasabihon lang niya kun nano an iya nabati kag igapahayag pa niya sa iyo an mga maabot. ¹⁴Gagalangan niya ako kay an tanan na igapahayag niya sa iyo an babatunon anay niya hali sa akon. ¹⁵Kay sa akon an tanan na nasa Ama. Kaya ginsabi ko sa iyo na hali sa akon an tanan na igapahayag niya sa iyo.

¹⁶“Sa halip-ot lang na panahon, dili na ako niyo makikita. Pakatapos dili madugay makikita naman niyo ako gihapon.”

¹⁷Kaya didi nagpahurunga-hunga an iba san iya mga disipulos, “Nano daw an iya gusto sabihon na sa halip-ot na panahon dili ta na siya makikita, pakatapos dili madugay makikita naman gihapon naton siya? Nano man ini na mabalik siya sa Ama? ¹⁸Nano daw an iya gusto sabihon san ‘sa halip-ot na panahon’? Dili ta aram kun nano.”

¹⁹Didi aram na ni Jesus na may ihurunga sinda sa iya kaya nagsabi siya, “Nano, nagapahurunga-hunga kamo kun nano an gusto sabihon san akon ginasabi, ‘Mga pira-pira pa dili na ako niyo makikita. Pakatapos dili madugay makikita naman niyo ako gihapon’? ²⁰Matuod gayod na

maganguruynogoy kag magabarakho kamo myintras magakalipay an katawuhan san kinab-an. Mamumundo kamo pero an iyo kamunduan magigin kalipayan. ²¹Pagpuros san babayi na nagaanak, namumundo kay nagatios siya. Pero pakaanak niya nalilimutan niya an iya pagsakit kay kalipay niya na may nabuhay naman na bata sa kinab-an.

²²“Pareho man niyo na sugad nagmumundo pero magakirita gihapon kita. Tapos malilipay gayod kamo kag wara’n makaulang sa iyo sana na kalipayan. ²³Pag-abot sana na adlaw dili na niyo ako pagahungaon pa. Matuod gayod na an nano man na ayuon niyo sa Ama sa akon ngaran igahatag niya sa iyo. ²⁴Hasta sugad wara kamo nangayo na ginagamit an ngaran ko. Niyan, mangayo kamo kay kamo makabaton sani agod mabiyon an iyo kalipay.

An Nagdaog San Kinab-an

²⁵“Ginsabi ko sa iyo ini tanan paagi sa mga istorya. Maabot an oras na dili na ako makisurmaton sa iyo paagi sa mga istorya kundi hayag na igaistorya ko sa iyo an manungod sa Ama. ²⁶Pag-abot sana na adlaw, mangangayo kamo paagi sa paggamit san akon ngaran kag dili ako kinahanglan mag-ayo sa Ama alang-alang sa iyo, ²⁷kay an Ama mismo namumuot sa iyo kay namumuot kamo sa akon kag nagtuod man kamo na ako hali sa Ama. ²⁸Naghali ako sa Ama kag nagkadi sa kinab-an. Niyan, babayaan ko ini kag mabalik sa Ama.”

²⁹Didi nagsarabi an iya mga disipulos, “Niyan nagasurmaton ka na sin hayag kag dili na paagi sa mga istorya! ³⁰Aram na namon na naaaraman mo na an tanan kag dili na kinahanglan na maghulat hasta maghunga pa sa imo antes maaram mo kun nano an iniisip niya. Tungod sani nagatuod kami na ikaw hali sa Dios.”

³¹Ginsabat sinda ni Jesus, “Nano, nagatuod na kamo niyan? ³²Pamati kamo, maabot na an oras kag matuod man gayod na adi na na pagaburulagon kamo. Kada iya may uulian kag pagabayaan ako na wara’n kaupod. Pero pirme ako may kaupod kay an Ama adi sa pakigusad sa akon.

³³“Ini tanan ginsabi ko sa iyo agod magkaigwa kamo san kalinawan paagi sa pakigusad sa akon. Magatios ugaling kamo didi sa kinab-an pero pakusuga an iyo buot kay nadaog ko na an poder didi sani na kinab-an.”

Nagapangadyi Si Jesus Para Sa Iya Mga Disipulos

17 ¹Pakasurmaton sani ni Jesus, naghanged siya sa langit kag nagpangadyi, “O Ama, adi na an oras. Pagalangan mo ako bilang imo anak agod ikaw naman an pagalangan ko. ²Niyan, ginhatagan mo ako’n poder na sakupon an tanan na katawuhan agod idto’n mga

ginpaniwala mo sa akon bubuhayon ko hasta na lang. ³Amo ini an paagi kun pan-o an mga tawo mabubuhay hasta na lang: dapat ninda nakikilala ka na amo lang an matuod na Dios kag amo man ako na si Jesu-Cristo na sinugo mo. ⁴Ginpagalangan ko ikaw sa katawuhan san kinab-an paagi sa pagtapos san ginpahimo mo sa akon. ⁵Kaya, Ama, pagalangan mo ako sa imo mismo atubangan pareho san ginpagalangan mo ako kasadto san kaupod mo ako antes ginlalang an kinab-an.

⁶“Ginpakilala ta ikaw sa mga tawo na ginpaniwala mo sa akon hali sa kinab-an. Dati sa imo sinda pero ginpaniwala mo sa akon kag gintuman ninda an imo mensahe. ⁷Niyan, aram ninda na hali man gayod sa imo an tanan na ginhatag mo sa akon, ⁸kay gintukdo ko sa inda an mga ginsabi mo sa akon kag gin-ako ninda ini. Matuod na aram man ninda na ako hali sa imo kag nagatuod pa na ako sinugo mo.

⁹“Ginapangadyi ko sinda. Dili ako nagapangadyi san tagakinab-an kundi para sadto'n ginpaniwala mo sa akon kay sinda sa imo man. ¹⁰Sa imo an tanan na sa akon kag sa akon man an tanan na sa imo. Niyan, ginaumaw ako paagi sa inda. ¹¹Magabaya ako sa kinab-an kay mabalik na sa imo pero sinda nasa kinab-an pa. Banal na Ama, agod magkaurusad sinda pareho ta, atamana man sinda paagi sa poder san imo ngaran na amo an ginhatag mo man ngani sa akon. ¹²Tuna san amon pag-urupod, gin-ataman ko sinda paagi sa imo poder na ginhatag mo man ngani sa akon. Gin-ataman ko sinda, kaya wara ni usad man sa inda na nawara hasta na lang kundi idto man lang gayod na nawara agod matuman an kasuratan.

¹³“Niyan, mapakada ako sa imo pero ginasabi ko ini tanan myintras adi pa ako sa kinab-an agod makabahin sinda san akon biyo na kalipayan. ¹⁴Gintukdo ko sa inda an ginsabi mo sa akon kag ginasikway sinda san mga tagakinab-an kay dili sinda kaurusad sani pareho sa akon na dili man kausad sa inda. ¹⁵Dili ko ginahangyo na halion mo sinda sa kinab-an kundi ilikay mo sinda sa gahom san Dyablo. ¹⁶Dili sinda kaurusad sa mga tagakinab-an pareho sa akon na dili man kausad sa mga tagakinab-an. ¹⁷Himua sinda na imo banal na katawuhan paagi sa kamatuudan san katukduan mo. Matuod gayod an mga surmaton mo. ¹⁸Ginsugo ko sinda pakadto sa mga tagakinab-an pareho san pagsugo mo sa akon. ¹⁹Niyan, nagahalad na ako san akon buhay alang-alang sa inda agod himuon sinda na banal na katawuhan.

²⁰“Dili lang sinda an ginapangadyi ko kundi paagi sa inda mga katukduan may mga magatuod man sa akon na ginapangadyi ko pa. ²¹Ama, ginapangadyi ko na magkaurusad na sinda tanan pareho na ikaw adi sa pakig-usad sa akon kag ako man sa imo. Ginaayo ko man na magkaurusad lugod sinda sa aton agod magturuod an katawuhan san kinab-an na ginsugo mo ako. ²²Ginpaambit ko sa akon mga disipulos

an paggalang na ginhatag mo sa akon agod magkaurusad lugod sinda pareho na kita nagkausad. ²³Oo, may paggalang sinda paagi san pakig-usad ko sa inda sugad san akon paggalang paagi man san pakig-usad mo naman sa akon. Kaya biluga an pagkaurusad ninda agod maaraman san katawuhan san kinab-an na ikaw an nagsugo sa akon kag namumut-an mo man an akon mga disipulos pareho san pagkamuot mo sa akon.

²⁴“Ama, gusto ko na kun diin man ako, makaupod sa akon idto’n mga hinatag mo sa akon na mga katawuhan agod makita ninda an akon gloria. Ginhatag mo ini sa akon kay antes pa ginlalang an kinab-an namut-an mo ako. ²⁵O matanos na Ama, dili nakaaram sa imo an katawuhan san kinab-an pero aram ta ikaw kag maaram man ini na mga disipulos na ikaw an nagsugo sa akon. ²⁶Ginhayag ko ikaw sa inda kag padayon ko na igahayag agod mapasa inda an pagkamuot mo sa akon kag ako mismo mapasa inda man.”

An Pagadakop Kan Jesus

(Mateo 26:47-56; Marcos 14:43-50; Lucas 22:47-53)

18 ¹Pakapangadyi ni Jesus nagluwas siya kaupod san iya mga disipulos kag nagtabok sa sapa san Cedron. Didto may hardin kun diin nagsulod sinda.

²Idto’n lugar kabisado ni Judas na nagatraydor kan Jesus kay dati pirme sinda nagatiripon didto. ³Kaya, pakapatiripuna ni Judas san grupo san mga suldados kag san mga bantay na sinugo san mga namumuno san kapadian kag mga Pariseo, gin-giyahan niya sinda pakadto sadto’n lugar na may mga dara’n ilawan, kurukod kag armas.

⁴Pag-abot ninda didto, sinugat sinda ni Jesus kay aram niya an tanan na mangyayari sa iya. Kaya ginhunga niya, “Sin-o an ginahanap niyo?”

⁵Nagsabat sinda, “Si Jesus na taga-Nazaret.”

Didi, nagsabat si Jesus, “Ako siya.” Si Judas na nagatraydor sa iya kaupod ninda. ⁶Pakasabi ni Jesus sin “Ako siya,” nagsiribog sinda kag nagkaturumba sa duta.

⁷Hinunga gihapon niya sinda, “Sin-o man gayod an ginahanap niyo?” Nagsabat sinda, “Si Jesus na taga-Nazaret.”

⁸“Ginsabihan ta kamo na ako siya, kaya kun ako man gayod an ginahanap niyo, pabayai na mag-uruli an kaurupod ko,” an sabat ni Jesus. ⁹Nasabi niya ini agod matuman an iya ginsurmaton, “Sa mga ginpaniwala mo sa akon wara ako’n nawara sa inda ni usad.”

¹⁰Tapos hinugnot ni Simon Pedro an iya dara na talibong, tinigbas an tuo na talinga san suruguon san pinakapuno san kapadian, kaya nautas ini. Malco an ngaran sadto’n suruguon.

¹¹Sinabihan ni Jesus si Pedro, “Ibalik an imo talibong sa taguban. Nano, dili mo aram na dapat ko inumon an nasa kupa san pagtios na hinatag sa akon san Ama?”

Ginpaatubang Si Jesus Kan Anas

(Mateo 26:57-58; Marcos 14:53-54; Lucas 22:54)

¹²Kaya, dinakop si Jesus san mga suldados kaupod san inda kapitan kag san mga bantay na mga Judio. Pakatapos gin-gapos siya. ¹³Dinara anay siya ninda kan Anas kay si Anas ugangan ni Caifas na amo an pinakanamumuno san kapadian sadto na tuig. ¹⁴Si Caifas amo idto'n nagsabi sa mga namumuno na Judio sin "Maayo pa kun dapat usad lang na tawo an mamatay para sa mga tawo na Judio."

Ginpaambutan Ni Pedro Si Jesus

(Mateo 26:69-70; Marcos 14:66-68; Lucas 22:55-57)

¹⁵Niyan, nagsunod kan Jesus si Simon Pedro kag sin usad pa na disipulos. Nakatapo naman na kilala san pinakapuno san kapadian idto'n disipulos kaya nakaupod siya kan Jesus pasulod sa natad san palasyo san pinakapuno san kapadian. ¹⁶Pero nagpabilin sa luwas sa may pwertahan si Pedro. Kaya, nagluwas idto'n disipulos na kilala san pinakapuno san kapadian kag ginpakisurmatunan an babayi na nagabantay sa pwertahan, tapos gin-upod si Pedro pasulod.

¹⁷Naghunga kan Pedro ini'n suruguon na babayi na nagabantay sa pwertahan, "Nano, dili disipulos ka man sana na tawo?"

Nagsabat siya, "Ambot, dili ako."

¹⁸Mahagkot sadto kaya nagdabok sin uring sa kalayo an mga suruguon kag san mga bantay. Nagtirindog sinda didto patalibod na nagapainit. Adto man didto si Pedro nagapainit kaupod man ninda.

Gin-usisa Si Jesus San Pinakapuno San Kapadian

(Mateo 26:59-66; Marcos 14:55-64; Lucas 22:66-71)

¹⁹Niyan, ginhunga naman si Jesus san pinakapuno san kapadian manungod sa iya mga disipulos kag katukduan.

²⁰Nagsabat si Jesus, "Gintukdo ko ini na hayag agod mabati san tanan na tawo sa kinab-an. Pirme ako nagatukdo sa mga sinagoga kag sa templo kun diin ginatiripunan san tanan na mga Judio. Wara ako sin ginsikreto. ²¹Kaya nano kay ginapirit niyo ako na magtestigos kontra sa akon sadiri? Hungaa sa mga nagapamarati sa akon kun nano an akon gintukdo. Aram ninda kun nano an ginsabi ko."

²²Pakasurmaton sani ni Jesus, sumampadong sa iya an usad san mga bantay na nagatindog didto na nagasabi, "Nano, amo ina an pagsabat sa pinakapuno san kapadian?"

²³Nagsabat si Jesus, "Kun nagsurmaton ako'n dili tama pamatuudan mo ina pero kun matuod ini nano kay ginsampadungan mo ako?"

²⁴Pakatapos ginpadara ni Anas si Jesus na nakagapos pakadto kan Caifas na pinakanamumuno san kapadian.

Ginpaambutan Gihapon Ni Pedro Si Jesus

(Mateo 26:71-75; Marcos 14:69-72; Lucas 22:58-62)

²⁵Myintras adto didto sa may tungod san kalayo si Simon Pedro na nagapainit, may naghunga sa iya, “Nano, dili disipulos ka man sana na tawo?”
“Ambot, dili ako,” an sabat niya.

²⁶May naghunga man na suruguon san pinakapuno na padi, “Nano, dili ta man ikaw nakita na kaupod niya sa hardin?” Ini siya paryente sadto’n lalaki na nautas ni Pedro an talinga. ²⁷Nagpaambot gihapon Si Pedro kag nagturaok dayon an manok.

Ginapaatubang Si Jesus Kan Pilato

(Mateo 27:1-2, 11-14; Marcos 15:1-5; Lucas 23:1-5)

²⁸Aga na sadto san paghali san mga namumuno na Judio sa balay ni Caifas kag ginguyod si Jesus sa ginatawag na Pretoryo na amo an dako na istaran san gobernador na hali sa Roma. Wara sinda mismo magsulod didi kay basi makasala sinda sa inda mismo Kasuguan kag dili makakaon san panihapon sa Paskwa. ²⁹Kaya nagluwas an gobernador na si Pilato kag naghunga, “Nano an akusasyon niyo kontra sani na tawo?”

³⁰Nagsabat sinda, “Kun wara siya’n sala dili na namon siya gindara pakadi sa imo.”

³¹Sinabihan sinda ni Pilato, “Kamo an bahala sa iya. Husgari niyo siya paagi sa iyo sadiri na Kasuguan.”

Nagsabat an mga namumuno san mga Judio, “Dili tugot sa amon na magpatay bisan sin-o.” ³²Nangyari ini agod matuman an ginsabi ni Jesus kun pan-o siya mamatay.

³³Kaya nagbalik gihapon si Pilato sa palasyo kag ginpatulos si Jesus, “Nano, ikaw an hadi san mga Judio?” an iya hunga.

³⁴Nagsabat si Jesus, “Ini kaya na imo hunga hali sa sadiri mo na kabubut-on o may nagsabi sa imo manungod sa akon?”

³⁵Nagsabat si Pilato, “Nano, Judio ako? Gindara ka sa akon san mga namumuno niyo na mga Judio kag mga namumuno san kapadian. Nano an ginhimo mo?”

³⁶Didi nagpahayag si Jesus, “Dili sani na kinab-an an akon kahadian. Kun an akon kahadian adi sani na kinab-an, an akon mga parasunod makig-away agod dili ako mapasa mga Judio. Pero an akon kahadian wara sani na kinab-an.”

³⁷“Kun sugad, hadi ka?” an hunga ni Pilato.

“Ikaw an nagsabi sana,” an sabat naman ni Jesus. “Matuod na ako hadi. Tungod sani gin-anak ako kag nagpakadi sa kinab-an agod magin testigo manungod san kamatuudan. An sin-o man na gusto maaram san kamatuudan an nagapamati sa akon.”

38 “Kamatuudan, nano ina?” an hunga ni Pilato.

Pakahunga sani nagluwas siya gihapon kag nagsabi sa mga Judio, “Wara ako’n nakikita na sala kontra sani na tawo. 39 Pero susog sa iyo kaugalian nagabuhi ako sa iyo sin priso sa adlaw san Paskwa. Nano, gusto niyo na buhian ko an hadi niyo na mga Judio?”

40 Kaya nagsiriyak sinda, “Dili ini na tawo kundi si Barabas.” Niyan, ini siya tulisan.

Ginhusgaran Si Jesus Sin Kamatayan

(*Mateo 27:15-31; Marcos 15:6-20; Lucas 23:13-25*)

19 1 Niyan, ginpakuha ni Pilato si Jesus kag ginpalatigo. 2 Pakatapos sani naghimo an mga suldados sin korona hali sa mga balagon na tunokon kag ginkorona sa ulo ni Jesus. Tapos sinul-utan siya sin lila na kapa. 3 Nag-arapiki sinda sa iya na nagasarabi, “Mabuhay an Hadi san mga Judio!” kag ginaparasarampadong siya ninda.

4 Nagluwas gihapon si Pilato kag sinabihan an mga Judio, “Kitaa, ginapakita ko siya sa iyo agod maaraman niyo na wara ako’n makita na sala sa iya.” 5 Kaya ginpaluwas si Jesus na nakukoronahan sin tunok kag nakasul-ot san lila na kapa. Sinabihan sinda ni Pilato, “Kitaa, adi an tawo!”

6 Pakakita sa iya san mga namumuno san kapadian kag san mga bantay nagsiriyak, “Ipako siya! Ipako siya!”

Nagsabat si Pilato, “Kamo mismo an magkuha sa iya kag ipako sa krus kay wara ako’n makita na sala sa iya.”

7 Nagsabat an mga Judio, “Igwa kami’n layi kag susog sani dapat siya ipapatay kay gin-angkon niya na siya an Anak san Dios.”

8 Pakabati ni Pilato pagsabi ninda sani, nagdugang an iya kahadlok. 9 Pagsulod gihapon niya sa palasyo ginhunga niya si Jesus, “Tagadiin ka?” Pero wara magsabat si Jesus. 10 Kaya ginhunga gihapon siya ni Pilato, “Nano, habo ka makisurmaton sa akon? Dili mo kaya aram na may gahom ako na buhian ka o ipapako sa krus?”

11 Didi nagsabat si Jesus, “May gahom ka lang sa akon kay ginhatag ina sa imo hali sa Dios. Kaya ngani, mas labaw pa an kasal-an san nag-intrigar sa imo sa akon.”

12 Pakabati sani ni Pilato nagtalinguha siya na buhian si Jesus pero nagsiriyak gayod an mga Judio, “Kun buhian mo siya dili ka na kaamigo ni Cesar. Kay, aram mo, kontra kan Cesar an tanan na nagaangkon na siya hadi.”

13 Pakabati naman sani ni Pilato, ginpaluwas niya si Jesus kag nag-ingkod sa ingkudan san paghusgar sa lugar na ginatawag na Salog Na Bato na sa Hebreo ginatawag na Gabata. 14 Sadto maalas dose na san adlaw san Pagpreparar antes san adlaw san Paskwa. Nagsabi siya sa mga Judio, “Kitaa, adi an hadi niyo.”

¹⁵Pero nagsiriyak sinda, “Halia siya, halia siya! Ipako siya!”
Naghunga naman si Pilato, “Nano, gusto niyo na ipapako ko an iyo hadi?”
Nagsabat an mga namumuno san kapadian, “Wara kami sin iba na hadi kundi si Cesar.”

¹⁶Sa katapus-tapusi, inintrigar ni Pilato si Jesus sa inda agod ipapako sa krus.

An Pagpako Kan Jesus Sa Krus

(Mateo 27:32-44; Marcos 15:21-32; Lucas 23:26-43)

¹⁷Kaya kinuha si Jesus san mga suldados kag ginpaluwas siya na pasan an iya krus pakadto sa ginatawag na Lugar San Bungo na ginatawag man sa Hebreo, Golgota. ¹⁸Didto ninda ginpako siya sa krus kadungan san duha ka tawo sa magluyo niya. Tapos ginpatindog ini tanan. ¹⁹May ginsurat si Pilato kag ginbutang sa krus na an nakasurat sugad sini, “AMO INI SI JESUS NA TAGA-NASARET. SIYA AN HADI SAN MGA JUDIO.” ²⁰Damo’n mga Judio an nakabasa sadto tungod kay halapit lang sa syudad idto’n lugar na ginpakuan kan Jesus kag an pakasurat sa Hebreo, Latin kag Griego. ²¹Kaya an mga namumuno san kapadian na mga Judio nagreklamo kan Pilato, “Dili mo dapat sinurat na ‘Hadi san mga Judio’ kundi ‘Ini na tawo nagsabi, Ako an hadi san mga Judio!’”

²²Nagsabat si Pilato, “An nasurat ko na dili na maliliwat.”

²³Pakapako kan Jesus sa krus san mga suldados, kinuha ninda an sulot sani na mga yamit na inda na hinuba kag ginbahin ninda sin kaupat na parte, tig-urusad sinda. Amo man kinuha ninda an iya pangsuon. Pero ini wara’n tinahian kay bilog na ginhimo tuna sa liog hasta sa sidsid.

²⁴Kaya nagkauruyon sinda na imbes barahinon, ripahon na lang ninda kun sin-o an makakuha. Sani na pangyari natuman an Kasuratan na nasabi, “Ginbarahin ninda an akon mga sul-ot kag ginripahan an akon pansuon.”¹ Kaya amo ini an ginhimo san mga suldados.

²⁵Niyan, sa may krus na ginpakuan kan Jesus nakatindog an iya iloy kag san kamanghod sani, tapos si Maria na asawa ni Clopas kag si Maria Magdalena. ²⁶Pakakita ni Jesus sa iya iloy kag san katakin sani na palangga niya na disipulos, sinabihan niya an iya iloy, “Kitaa, ada na an imo anak.” ²⁷Sa disipulos naman, “Kitaa, ada na an imo iloy.” Tuna sadto ginpadayon siya san disipulos sa inda balay.

An Pagkamatay Ni Jesus

(Mateo 27:45-56; Marcos 15:33-41; Lucas 23:44-49)

²⁸Taud-taod, kay aram ni Jesus na an tanan na katuyuan san Dios para sa iya natuman na kag agod matuman pa an nasurat sa Kasuratan,

¹ 19:24 Kitaa sa Salmo 22:18.

nagsabi siya, “Napapaha ako.”²⁹ Niyan, igwa didto sin mangko na puno sin suka. Kaya kumuha sinda’n ispungha, hinurom didto sa suka tapos ginbutang sa punta san sanga san kahoy na ginatawag hisopo kag ginapiki sa iya ba-ba.³⁰ Pakatimtimi ni Jesus san suka nagsabi, “Tapos na,” dinuko an iya ulo kag gin-intriga niya an iya espiritu sa Dios.

³¹ Adlaw sadto san Pagpreparar antes san adlaw san Paskwa. Habo ninda mabilin sa krus an mga patay sadto na Adlaw San Pagpahuway kay importante ina na adlaw, kaya ginhangyo san mga namumuno san mga Judio kan Pilato na balion an mga batiis sani na tulo ka tawo agod mapatay dayon kag kuhaon an mga lawas.³² Tungod sani nagkadto an mga suldados kag binali an mga batiis san una na tawo na ginpako na kadungan ni Jesus. Tapos ginsunod an usad pa.³³ Pero pag-abot ninda kan Jesus nakita ninda na patay na, kaya wara na ninda pagbalia an iya mga batiis.³⁴ Ugaling may usad san mga suldados na nagbangkaw san iya kilid. Umawas dayon an dugo kag tubig.³⁵ Nagsumat an nakakita sani na pangyari agod magtuod man kamo. Matuod an iya pagkatestigo kay aram niya na matuod an iya ginasabi.³⁶ Niyan nangyari ini tanan agod matuman ini na kasuratan, “Wara’n mababali ni usad man na iya tulang.”^m ³⁷ Sa iba na parte san Kasuratan may nasurat man, “Pagamasdan ninda siya na inda binangkaw.”ⁿ

An Paglubong Kan Jesus

(*Mateo 27:57-61; Marcos 15:42-47; Lucas 23:50-56*)

³⁸ Pakatapos sani naghangyo kan Pilato si Jose na taga-Arimatea na ipakuha sa iya an lawas ni Jesus agod ilubong. Ini si Jose disipulos man ni Jesus ugaling sikreto lang kay nahahadlok siya sa mga namumuno san mga Judio. Tinugutan siya ni Pilato kaya nagkadto kag kinuha an lawas.³⁹ May nag-upod man kan Jose na amo si Nicodemo. Ini siya an nagbisita kasadto kan Jesus sa gab-i. Nagdara siya sin pahumot na mira na may sakot na duga san tanom na aloe, mga 33 kilos an kabug-at.⁴⁰ Kaya pinutos ninda an lawas ni Jesus sa tela na lino kaupod sani na mga pahumot susog sa kaugalian san paglubong san mga Judio.⁴¹ Niyan, igwa sin hardin didto sa lugar na ginpakuan kan Jesus. Sani na hardin igwa sin bag-o na lubungan na kweba na wara pa malubngi.⁴² Didto ninda ginlubong si Jesus kay halapit lang ini kag sadto adlaw san Pagpreparar para sa Paskwa san mga Judio.

An Pagkabuhay Gihapon Ni Jesus

(*Mateo 28:1-8; Marcos 16:1-8; Lucas 24:1-12*)

20 ¹ Maaga pa san primero na adlaw san semana nagkadto si Maria Magdalena sa ginlubngan kan Jesus. Pag-abot didto nakita

^m 19:36 Kitaa sa Salmo 34:20. ⁿ 19:37 Kitaa sa Zacarias 12:10.

niya na nahali na an bato na nakasira sa lubungan. ²Kaya pakakita niya nagdalagan siya diretso pakadto kan Simon Pedro kag sa disipulos na palangga ni Jesus. Pag-abot naman didto nagsumat siya, “Kinuha ninda an lawas san Ginoo sa lubungan kag dili namon aram kun diin ginbutang.”

³Kaya pakabarita nagluwas man dayon sinda Pedro kag sani na disipulos tapos nagpakadto sa lubungan. ⁴Sabay sinda na nagdalagan pero matulin dumalagan an disipulos ki kan Pedro kaya una nakaabot sa lubungan. ⁵Pakadung-aw didto nakita an ginputos na mga tela na lino pero wara siya magsulod. ⁶Nag-abot kasunod niya si Simon Pedro, nagsulod dayon sa lubungan kag nakita an tela na lino didto kag ⁷amo man an tela na gintahob sa ulo ni Jesus. Dili ini kaupod san ginputos na tela na lino kundi nalulukot man ini na bulag sa mga iba. ⁸Tapos nagsulod man an disipulos na nauna pag-abot sa lubungan. Nakita niya kaya nagtuod siya. ⁹Pero apisar sana dili pa ninda masabutan an ginsurat sa Kasuratan na dapat si Jesus mabuhay gihapon. ¹⁰Pakakita na ninda san tanan nag-uruli na.

Nagapakita Si Jesus Kan Maria Na Taga-Magdala (*Marcos 16:9-11*)

¹¹Pag-uruli san mga disipulos nagpabilin si Maria na nagatangis sa luwas san lubungan. Myintras nagatangis nagdung-aw siya agod makita man an nasa sulod. ¹²Nakakita siya sin duha na anghel na nakabado'n puti na nagaingkod sa may ginhulidan san lawas ni Jesus. Sa may uluhan an usad kag an usad naman sa may tilan. ¹³Ginhunga ninda an babayi, “Nano kay nagatangis ka?”

An sabat niya, “May nagkuha san lawas san akon Ginoo kag dili kon aram kun diin ninda ginbutang.” ¹⁴Pakasabi niya sani, naglingi siya palikod kag nakita si Jesus na nagatindog didto pero wara niya siya makilala.

¹⁵Ginhunga siya ni Jesus. “Nano kay nagatangis ka? Sin-o an ginahanap mo?”

Sa paghuna niya na si Jesus amo an nagaataman sadto na hardin kaya nagsabat siya, “Tio, kun ikaw an nagkuha sa iya itukdo sa akon kun diin mo ginbutang kay kukuhaon ko siya.”

¹⁶Ginsabihan siya ni Jesus, “Maria.”

Nag-atubang dayon si Maria kag nagsabi sa Hebreo, “Raboni!” (na gusto sabihon Maestro).

¹⁷Ginpadaan siya ni Jesus, “Ayaw pagkapot sa akon kay wara pa ako magsaka pakadto sa Ama kundi kadto sa akon mga kamaranghod kag sabiha na magasaka na ako pakadto sa iya na akon Ama kag Dios man. Siya man an inda Ama kag Dios.” ¹⁸Tapos nagbalik si Maria Magdalena

kag ginsumat sa mga disipulos na nakita niya an Ginoo amo man an ginpasabi ni Jesus sa iya.

An Mga Tugon Ni Jesus Sa Iya Mga Disipulos
(*Mateo 28:16-20; Marcos 16:14-18; Lucas 24:36-49*)

¹⁹Pagkagab-i sadto na primero na adlaw san semana, nagtiripon an mga disipulos kag trangkado gayod an mga pwertahan san balay kay nahadlok sinda sa mga namumuno san mga Judio. Didi nag-abot si Jesus kag nagtindog sa tunga ninda na nagasabi, “An kalinawan hali sa Dios mapasa iyo.” ²⁰Pakasabi niya sani ginpakita sa inda an iya mga kamot kag san iya kilid. Kaya nalipay gayod an mga disipulos pakakita ninda sa Ginoo.

²¹Tapos ginsabihan gihapon sinda ni Jesus, “An kalinawan hali sa Dios mapasa iyo. Ginasugo ta kamo pareho san pagsugo sa akon san Ama.” ²²Pakasabi naman niya sani ginhangusan niya sinda kag nagsabi: “Batuna niyo an Espirito Santo. ²³An kanin-o man mga kasal-an na iyo patawadon mapapatawad kag an kanin-o man mga kasal-an na dili niyo patawadon dili mapapatawad.”

An Nagaduha-duha Na Si Tomas

²⁴Si Tomas na ginatawag na Kapid, usad man san Dose, dili kaupod san mga disipulos san nagpakita si Jesus sa inda. ²⁵Kaya ginsumatan siya san iba na mga disipulos, “Nakita namon an Ginoo.” Pero nagsabat siya, “Kun dili ko makita an luho na inagihan san pako sa iya mga kamot tapos ikasulod an akon tudlo kag amo man sa iya samad sa kilid, dili ako matuod.”

²⁶Pagkaotro Domingo naman, adto gihapon an mga disipulos sa balay kag niyan kaupod na ninda si Tomas. Trangkado an mga pwertahan pero nagsulod si Jesus kag nagtindog sa tunga ninda. “An kalinawan hali sa Dios mapasa iyo,” an sabi niya sa inda. ²⁷Pakatapos, nagsabi siya kan Tomas, “Kitaa an akon mga kamot. Ibutang didi an imo tudlo. Ikab-ot an imo kamot kag isulod sa akon kilid. Ayaw pagduha-duha kundi magtuod ka.”

²⁸Nagsabat si Tomas, “Ikaw an Ginoo ko kag Dios ko man!”

²⁹Ginhunga naman siya ni Jesus, “Nano, nagatuod ka kay nakita mo ako? Malipay idto’n nagatuod bisan wara nakakita.”

³⁰Niyan sa pagkabuhay ni Jesus damo na iba na mga milagro an hinimo niya sa atubangan san mga disipulos na dili nasurat sani na libro. ³¹Ugaling, ginsurat ini agod magtuod kamo na si Jesus amo an ginatawag Cristo na Anak san Dios kag sa pagsarig sa iya magkakaigwa kamo’n buhay na hasta na lang paagi sa pakig-usad sa iya.

Nagapakita Si Jesus Sa Pito San Iya Mga Disipulos

21 ¹Pakatapos sani, nagpakita gihapon si Jesus sa mga disipulos didto sa higad san Danaw san Tiberias kag amo ini an nangyari.

²Nag-urupod sinda Simon Pedro, Tomas na ginatawag na Kapid, Nataniel na taga-Cana sa Galilea, an mga anak ni Zebedeo kag san duha pa san iya mga disipulos. ³Ginsabihan sinda ni Simon Pedro, “Mapangisda ako.”

Nagsarabat sinda, “Maupod man kami.” Kaya nagpadanaw sinda kag nagsakay sa dako na baruto pero wara gayod sinda sin makuha na isda sadto na gab-i.

⁴Sadto pagbitlak pa lang san adlaw, adto na didto si Jesus nagatindog sa baybayon pero wara siya makilala san mga disipulos. ⁵Ginhunga sinda ni Jesus, “Mga amigo, nano, may nakuha kamo na isda?”

Nagsabat sinda, “Wara gayod.”

⁶Ginsabihan niya sinda, “Thulog niyo an lambat sa banda tuo san sakayan kay makakuha kamo.” Kaya hinulog ninda an lambat. Pakatapos haros dili na ninda mabatak paibabaw an lambat tungod sa kadamuan san isda.

⁷Tapos nagsabi kan Pedro an disipulos na palangga ni Jesus, “An Ginoo ina.” Pakabati ni Simon Pedro na an Ginoo idto, ginsul-ot dayon an iya halaba na bado kay gintangkas niya ini, tapos lumangoy pabaybay. ⁸Pero an iba na mga disipulos nagpahubasan na guyod an lambat na puno sin isda kay halapit lang sinda sa baybayon, mga syin metro lang an kaharayo.

⁹Pagsalta ninda sa baybayon, nakita ninda na igwa’n tinapay kag may baga san uring na may mga ginaihaw na isda.

¹⁰Ginsugo sinda ni Jesus, “Pagdara kamo’n isda na nakuha pa lang niyo.” ¹¹Kaya nagsakay si Simon Pedro sa sakayan kag ginuyod an lambat pabaybayon na puno sin daragko na isda, mga 153 bilog idto. Bisan sugad sadto kadamo an mga isda pero wara magisi an lambat. ¹²Gin-agda sinda ni Jesus, “Kadi na kamo, mamahaw na kita.” Wara na sin nagkusug-kusugan sin buot na maghunga kun sin-o siya kay aram ninda na siya an Ginoo. ¹³Naghalapit si Jesus, kinuha an tinapay kag ginpanghatag sa inda kag amo man an isda.

¹⁴Ikatulo na beses ini na paghayag ni Jesus sa mga disipulos pagkabuhay niya gihapon.

Ginapaupod Gihapon Si Pedro Ni Jesus

¹⁵Pakakaon ginhunga ni Jesus si Simon Pedro, “Simon, anak ni Juan, nano, namumuot ka sa akon mas labaw pa sani’n iba?”

Nagsabat siya, “Opo, Ginoo, aram mo na namumut-an ta ikaw.”

Ginsabihan siya ni Jesus, “Atamana an akon katawuhan pareho san pastor na ginapahurab an mga kordero.”

¹⁶Sa gihapon ginhunga siya ni Jesus, “Simon, anak ni Juan, nano, namumuot ka sa akon?”

Nagsabat siya, “Opo, Ginoo, aram mo na namumut-an ta ikaw.”

Ginsabihan siya ni Jesus, “Atamana an akon katawuhan pareho san pastor na ginaataman an mga karnero.”

¹⁷Ginhunga gihapon siya ni Jesus sa ikatulo na beses, “Simon, anak ni Juan, nano, namumuot ka sa akon?”

Nagmundo si Pedro kay ginhunga siya niya sin makatulo na “Nano, namumuot ka sa akon,” kaya nagsabi, “Ginoo, naaraman mo an tanan. Aram mo na namumuot ako sa imo.”

Ginsabihan siya ni Jesus, “Atamana an akon katawuhan pareho san pastor na ginapahurab an mga karnero. ¹⁸Matuod gayod na san batanon ka pa, ikaw mismo an nagasul-ot sa sadiri mo kag nagalakat kun diin mo gusto pero paggurang mo, uunaton mo na lang an imo mga kamot kag iba na an magasul-ot sa imo tapos papakadtuon ka sa dili mo gusto.” ¹⁹Ginsabi ini ni Jesus agod ipasabot niya kun pan-o mamamatay si Pedro kag paagi sana ikapagalang an Dios. Pakatapos sani ginsabihan niya si Pedro, “Sundon mo ako.”

An Manungod Sa Palangga Na Disipulos

²⁰San naglingi si Pedro nakita niya an disipulos na palangga ni Jesus na nagasunod sa inda. Siya idto'n nagsandig sa dughan ni Jesus san nagapanigab-i sinda kag naghunga, “Ginoo, sin-o an matraydor sa imo?” ²¹Niyan pakakita sa iya ginhunga ni Pedro si Jesus, “Ginoo, saka ini siya?”

²²Nagsabat si Jesus, “Kun gustuhon ko na mabuhay siya hasta na magbalik ako, nano man an labot mo? Magsunod ka sa akon.” ²³Tungod sani nakalukop an barita sa mga sumurunod ni Jesus na dili mamamatay ini na disipulos. Pero wara ginsabi ni Jesus kan Pedro na dili mamamatay ini na disipulos kundi nagsabi, “Kun gustuhon ko na mabuhay siya hasta sa pagbalik ko, nano man an labot mo?”

²⁴Amo ini an disipulos na nagatestigo sani tanan kag sinurat man niya ini. Niyan aram namon na matuod an iya pagtestigo.

²⁵Damo pa an mga ginhimo ni Jesus. Kun masurat an tanan, sa paghuna ko, dili makaigo sa kinab-an an tanan na mga libro na masuratan sani.